Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 137 (8.872) ◆ 1996 йил 18 ноябрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЕВРОПА МАРКАЗИДАГИ МУЛОҚОТЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 12-14 ноябрь кунлари расмий ташриф билан Белгия қироллигида бўлди. Мамлакатимиз тараққиёт ва эркин ривожланиш омили бўлмиш бозор муносабатлари, иқтисодиётни юксалтириш сари дадил одимлаб бораётир. Бунда узоқ йиллик тажриба, юксак техника ҳамда технологияга эга хорижий шериклар билан иш юритиш, улар билан тенгма-тенг ҳамкорлик қилиш, юртимизга кўплаб чет эл сармоядорларини жалб этиш муҳим аҳамият касб этмоқда. Айни пайтда республикамиз бу борада талай ютуқларни қўлга киритиб, дунёнинг турли давлатлари билан ўзаро муносабатларни мустаҳкамлади, жаҳон ҳамжамияти эътирофига эришди.

Ўзбекистон Президентининг Белгияга ташрифи ана шу эътироф билангина чекланиб қолмай, икки мамлакатнинг мавжуд улкан имкониятларини ишга солиш, амалий ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган эди. Ўзбекистон Президентининг Брюсселдаги дастлабки учрашувларидан бири айнан Белгиянинг йирик компания ва фирмалари раҳбарлари, тадбикорлари билан бўлгани бежиз эмасди. Белгия ташқи савдо офисида бўлган учрашувда мазкур офис фахрий раиси шаҳзода Филипп Президент Ислом Каримовни ўз юрти заминида қутлар экан, ўзбек халқи қадимдан ишнинг кўзини билгани, бу эса мамлакатимизнинг бугунги иқтисодий тараққиётида алоҳида ўрин тутишини таъкидлади. «Бугун икки мамлакат ҳамкорлигини янада равнақ топтириш учун улкан имкониятлар мавжуд, шу маънода Сизнинг ташрифингиз айни муддао бўлди», деди Белгия шаҳзодаси.

Президент Ислом Каримов йиғилганларга Ўзбекистоннинг ўзига хос иқтисодий ривожланиш йўли, босқичма-босқич амалга оширилаётган ислоҳотларнинг дастлабки самаралари ҳамда халқаро ташкилотлар билан алоқалари хусусида сўзлаб берди. Белгия тадбиркорлари диққатини мамлакатимизнинг чет эл сармоядорлари учун қай даражада жозибали эканига қаратди — Ўзбекистонда улкан хомашё базаси мавжуд, ишчи кучи арзон ҳамда сармоя киритувчилар учун қулай ҳуқуқий асос яратилган. Ислом Каримов Белгия компанияларининг юксак технологияга эгалигини таъкидлаб, «Сизнинг технологиянгиз — бизнинг ресурсларимиз» шаклида ҳамкорлик қилишни таклиф этди.

Мамлакатимиз раҳбарининг нутқи белгиялик ишбилармонларда катта қизиқиш уйғотди. Улар Ўзбекистонни Марказий Осиё минтақасининг маркази сифатида билиши ва сайёҳлик инфраструктураси, қурилиш ва бошқа соҳаларга сармоя киритиш имкониятлари билан қизиқдилар. Шунингдек, тадбиркорлар ўзларини қизиқтирган кўплаб саволларга батафсил жавоб олдилар.

Мулоқотлар якунида Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан Белгиянинг «Женерал» банки ўртасида кредит битими имзоланди. Уни мазкур банклар раҳбарлари Р. Азимов ва М. Бланкен имзолади.

Мамлакатимиз раҳбари Белгия парламентида бўлиб ўтган сенат ва вакиллар палатаси раҳбарлари билан учрашувда нутқ сўзлади. Ислом Каримов Ўзбекистон-Белгия муносабатлари ҳақида тўхталиб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни янги поғонага кўтаришда ҳар икки давлат парламентларининг ўрни алоҳида эканини таъкидлади. Сенат раиси Фрэнк Свален Ўзбекистон Белгиянинг Марказий Осиёдаги стратегик аҳамиятга молик ҳамкори эканини ҳамда нафақат икки томонлама муносабатларда, балки, республикамизнинг Европа Иттифоқи билан ҳамкорлигини ривожлантиришда ҳам Белгия уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини билдирди.

Белгия парламентида сенат раиси ва вакиллар палатаси раиси номидан Ўзбекистон Президенти шарафига зиёфат берилди.

Брюсселни бежиз Европа ҳамжамиятининг маркази дейишмайди. Бу ерда НАТО, Европа Иттифоқи, Европа Иттифоқи кенгаши, Европарламент каби ўнлаб халқаро ташкилотлар қароргоҳлари, дунёнинг юзлаб йирик фирмалари ваколатхоналари жойлашган. Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов Брюссел мэриясида бўлган учрашувда нутқ сўзлар экан, худди шу жиҳати учун ҳам Брюсселни Европа интеграциясининг тимсоли дея атади.

— Ўзбекистон раҳбари Ислом Каримовнинг қатъий иродаси ва узоқни кўзлаб иш тутиш сиёсати натижасида мамлакат ишонч билан тараққиёт сари бормоқда ва иқтисоди юксалмоқда, — деди Брюссел бургомистри К.Ф. де Доннеа учрашувда. — Буни халқаро ҳамжамият аллақачон эътироф этган. Қолаверса, Ўзбекистон мустақилликка эришганидан буён ўтган беш йил давомида минтақадаги айрим нотинчликларга қарамай, барқарорликни сақлаб қолди ҳамда фуқаролар тотувлиги, миллатлараро ҳамжиҳатликка эришди.

Мамлакатимиз Президенти Брюссел шаҳар мэрияси фаолияти билан танишди ҳамда унинг олтин китобига эсдалик дастхати битди.

Европада, жумладан, Белгияда расмий иш юритиш таомиллари албатта, Шарқдан фарқ қилади. Ўзбекистон Президентини расмий кутиб олиш маросими ташрифнинг иккинчи куни кечга яқин бўлди. Буни мамлакатимиз раҳбарининг сафар дастури тиғизлиги, учрашувлар ва мулоқотларнинг кўплиги, ҳуллас, ташрифнинг ҳар бир дақиқасини самарали ўтказишга интилиш билан изоҳлаш лозим.

Шу куни Брюсселдаги Эгмонт саройида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга Белгия Бош вазири Жан-Люк Дехане пешвоз чиқди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Ўзбекистон ва Белгия қироллиги давлат мадҳиялари янгради.

Расмий кутиб олиш маросимидан кейин Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Жан-Люк Дехане Ўзбекистон Республикаси ва Белгия Қироллиги ўртасидаги қўшма сиёсий декларацияга имзо чекдилар.

Ўзбекистон Президенти ва Белгия Бош вазири ўртасида яккама-якка суҳбат бўлди. Суҳбат чоғида икки мамлакатнинг сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари муҳокама этилди.

Айни пайтда Эгмонт саройининг мовий залида Ўзбекистон ва Белгия расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлди. Кечқурун Ўзбекистон Президенти шарафига Белгия Бош вазири номидан зиёфат берилди.

Ташрифнинг учинчи куни эрталаб Ўзбекистон Президенти Белгия қироли Алберт Иккинчи билан учрашди. Суҳбатда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш борасида фикр алмашилди.

Ўзбекистон Президенти Брюсселдаги қадимий сарой — «Вал дюшес» қароргоҳида Белгия Бош вазири ўринбосари, молия ва ташқи савдо вазири Филипп Мейстатдни қабул қилди. Ўзаро музокаралар ниҳоясида Ўзбекистон билан Белгия Қироллиги ўртасида икки томонлама солиқ олмаслик ва фойда ҳамда капиталдан олинадиган солиқни тўлашдан бўйин товлашнинг олдини олиш ҳақидаги конвенция, ҳаво алоқаси ҳақидаги битим имзоланди. Ҳужжатларни Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов ва Белгия Бош вазири ўринбосари Филипп Мейстатд имзолади.

Қўшма сиёсий декларация ва бошқа ҳужжатларнинг имзоланиши мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни янги босқичга кўтариши, ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтиришга хизмат қилиши шубҳасиз. Зеро, Ўзбекистонда Белгиянинг юксак технологиясига интилиш бўлганидек, Белгияда ҳам юртимизнинг ўтмиши ва бугуни, улкан имкониятларига қизиқиш кучлидир.

— Бухоро, Самарқанд, Хива каби жаҳон хазинаси жавоҳирларига эга Ўзбекистоннинг бой маънавий ўтмиши ва тарихига қизиқишимиз нақадар кучли бўлса, — дейди Белгия Бош вазири Жан-Люк Дехане, — мамлакатингизнинг бугунига бўлган қизиқишимиз ҳам асло ундан қолишмайди. Президент Ислом Каримов раҳбарлигида Ўзбекистон сиёсий ва иқтисодий барқарорликка эришди. Мамлакат иқтисодиётининг барқарор ўсиши, жамиятда юз бераётган демократик ўзгаришлар Белгияни Ўзбекистон билан яна ҳам кенг ҳамкорлик қилишга чорлаётир.

Ўзбекистон раҳбари Брюсселда НАТО Бош котиби Хавьер Солана билан ҳам мулоқотда бўлди. Маълумки, Ўзбекистон Шимолий Атлантика альянсининг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурига аъзо бўлганидан буён у билан фаол ҳамкорлик қилиб келаётир. Ўзбекистон аскарлари мазкур дастур доирасида ўтказилаётган бир қанча ҳарбий машқларда иштирок этмоқда. НАТО маъмурияти мамлакатимизни Марказий Осиё минтақасидаги энг фаол ҳамкорларидан бири сифатида билади. Шунингдек, Ўзбекистон Президентининг минтақада тинчликни сақлаш, Афғонистондаги урушни сиёсий йўл билан ҳал қилиш, хусусан, бу мамлакатга қурол-яроғ олиб киришни таъқиқлаш борасидаги таклифи НАТО томонидан маъқулланмоқда.

Мамлакатимизнинг жаҳон иқтисодиёти билан мувофиқлашуви жараёни, Европа ҳамжамияти мамлакатлари билан узоқ муддатли ҳамкорлик алоқалари кундан кунга равнақ топаётир. Бугунги кунда мамлакатимизда Европа Иттифоқининг таъсис дастури доирасида бир қанча лойиҳалар амалга оширилмоқда. Шу йилнинг ёзида Флоренцияда «Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим»нинг имзоланиши ўзаро ҳамкорлик учун кенг ҳуқуқий асос яратган эди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Европа Иттифоқи Комиссияси раиси Жак Сантер билан учрашувида ўзаро фойдали ҳамкорликни ривожлантириш масалалари муҳокама этилди. Ислом Каримов Ўзбекистон билан Европа Иттифоқига аъзо давлатлар ўртасида оралиқ битимининг имзоланиши ҳамкорликни янада ривожлантиришини таъкидлади. Шунингдек Ўзбекистоннинг бой табиий ресурслари ва имкониятлари ушбу манфаатли ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилишини қайд этди. Ўзбекистон Европа Иттифоқи билан нафақат савдо-иқтисодий, балки, сиёсий ва бошқа соҳаларда ҳам ҳамкорлик қилиш имкониятига эга, деди Президент.

Шу куни Европа Иттифоқи Кенгашида Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқига аъзо давлатлар ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги оралиқ битими имзоланди. Битимни Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов, Европа Иттифоқининг доимий вакиллар қўмитаси раиси, Ирландиянинг Европа Иттифоқидаги элчиси О. Лира, ЕИКнинг ташқи сиёсий масалалар бўйича бош директори ўринбосари Ж. Ляморе имзолади. Ушбу ҳужжат аввал имзоланган «Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим» Европа Иттифоқига аъзо давлатлар парламентлари томонидан ратификация қилингунга қадар юзага келадиган оралиқдаги бўшлиқни тўлдиради. Қисқача айтганда, оралиқ битим имзоланиши билан асосий ҳужжат кучга киради.

Ўзбекистон раҳбарининг Белгия Қироллигига расмий ташрифи икки мамлакат алоқалари, шунингдек, Ўзбекистон — НАТО ва Ўзбекистон — Европа Иттифоқи ҳамкорлигини янги поғонага кўтаришга хизмат қилади.

Ўзбекистон делегацияси Брюсселга келган куни шаҳарни бир неча кун кўз очирмаган ёмғир тўхтади. Чарақлаб чиққан қуёшдан сўнг булутлар тарқалиб кетди. Шу боис Президент Ислом Каримов учрашувларнинг бирида «Биз сизларга Ўзбекистон қуёши тафтини олиб келдик» дея лутф этди. Қуёш ҳамиша яхшилик аломати бўлиб келган. Ўзбекистоннинг Европа Иттифоқига аъзо давлатлар билан ҳамкорлиги ёруғ истиқболга эгалиги шубҳасиздир.

Мамлакатимиз раҳбарининг Белгия сафарида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов, Ўзбекистоннинг Белгия Қироллигидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Файзуллаев ва бошқа расмий кишилар ҳамкорлик қилди.

15 ноябрь куни Президент Ислом Каримов раҳбарлигидаги Ўзбекистон расмий делегацияси Тошкентга қайтиб келди.

Муҳаммад ШАРИФ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент — Брюссел — Тошкент.

СУРАТДА: Президент Ислом Каримов ва Белгия Бош вазири Жан-Люк Дехане билан.

Ф. Қурбонбоев олган сурат.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Олий Мажлис Конрад Аденауэр номли халқаро фонд ва БМТнинг Ўзбекистондаги ривожланиш дастури ваколлиги билан биргаликда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалаларига бағишлаб халқаро амалий конференция ўтказди.

● Бугун Ўзбекистон Республикаси давлат байроғи қабул этилганлигига беш йил тўлди.

● Тошкентда «Марказий Осиёда энергетика хартиясини жорий этиш ва амалга ошириш» мавзуида семинар ўтказилди.

● Тошкентда «Нуроний» фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамғармасини ташкил этиш юзасидан таъсис анжуман бўлиб ўтди. Унда ушбу жамғармани тузиш учун таъсис қурултойни чақиришга қарор қилинди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Кеча Молдовада президент сайловлари бўлиб ўтди. Давлат раҳбари лавозими учун кураш олиб борган тўққиз номзод орасида дастлабки маълумотларга қараганда нисбатан энг кўп овоз олган ҳозирги Президент Мирча Снегур ва мамлакат парламентининг раҳбари Пётр Лучинский иккинчи тур сайловларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

● Россия Бош вазирининг ўринбосари Владимир Потанин ҳозир мамлакатда рублни алмаштириш кўзда тутилмаётганлигини айтди. Россияда бугундан пул алмашиши тўғрисида миш-мишлар тарқалганлиги сабабли у шундай баёнот билан чиқди.

● 16 ноябрга ўтар кечаси Доғистоннинг Каспий шаҳрида асосан Кавказ ҳарбий округи чегарачилари оилалари истиқомат қиладиган тўққиз қаватли панелли уй портлатиб юборилди. Сўнгги маълумотларга қараганда, бино вайроналари остидан ҳозиргача 24 кишининг жасади топилган. Бу ерда қутқариш ишлари давом этяпти. Кеча Россия Бош вазири Виктор Черномирдин Каспий шаҳрида бўлиб, фалокат оқибатларини бартараф этиш чора-тадбирларини муҳокама этди.

● Кеча Минскда Президент Александр Лукашенко сиёсатига қарши мухолифатчилар томонидан ўтказилган намойиш пайтида намойишчиларнинг ҳуқуқ-тартибот ходимлари билан тўқнашувлари бўлиб ўтди. Бир кун аввал эса Белоруссия Олий Кенгаши раёсати Ҳамдўстлик давлатлари раҳбарларига Белоруссиядаги аҳволни муҳокама қилиш юзасидан шошилинч олий даражадаги учрашув ўтказиш даъвати билан мурожаат этган эди.

● Тожик мухолифатчилари Душанбедан 160 километр узоқликдаги Комсомолобод туманини қўлга олдилар.

● Россиянинг 64 миллион АҚШ доллари сарфлаб яратган, Марсга қўниши мўлжалланган автомат мажмуаси 16 ноябрда Ернинг сунъий орбитасига чиқарилгандан сўнг двигатели ишдан чиққанлиги сабабли бугун Чили соҳилларига яқин жойда Тинч океанига қулаб тушди.

● Россияда 1996 йил бошидан бери аҳоли сони 300 минг кишига камайиб, ҳозир 147,7 миллион кишини ташкил этиши расман маълум қилинди.

● Яқин вақт ичида Москва маркази яқинидаги аэровокзал ҳудудида тижоратчилар ва тадбиркорларнинг кичик самолётлари қўниши учун «Бизнес — Авиа» янги аэропорти ташкил этиладиган бўлди.

ХОРИЖДА

● Миср 74 ёшли Бутрос Ғолий номзодини иккинчи муддатга БМТ Бош котиблигига сайлаш учун расман кўрсатди. Бутрос Ғолий номзодини БМТ Хавфсизлик Кенгашининг бешта доимий аъзосидан учтаси — Россия, Франция ва Хитой қўллаб-қувватлаяпти. Лекин АҚШ бир неча бор уни БМТ Бош котиблигига иккинчи муддатга сайлашга қарши эканлигини расман маълум қилган.

● Руминияда кеча президент сайловларининг иккинчи турида дастлабки маълумотларга кўра мухолифатчилар етакчиси Эмиль Констанинеску давлат раҳбари лавозимига сайланди.

● Туркия пойтахти Анқарадаги меҳмонхоналардан бирида ёнғин чиқиши оқибатида 17 киши ҳалок бўлди, 40 киши жароҳатланди. Ҳалок бўлганларнинг аксарияти Украинадан савдо-сотиқ учун келган «моки»лар экан.

● Бруней султони Хассанал Балкиах 18 ёшли қизига туғилган кунида 100 миллион доллар турадиган А-340 йўловчи аэробусини совға қилди. Бу ўринда султоннинг мол-мулки 30-40 миллиард долларга баҳоланишини ҳам айтиш ўринли.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

БИРИНЧИ УЧРАШУВ

Тошкент шаҳар ҳокимлигида шаҳар маҳалла оқсоқолларининг Маслаҳат кенгаши аъзолари билан туманларда ташкил этилган маҳалла оқсоқоллари маслаҳат кенгаши раисларининг дастлабки учрашуви бўлиб ўтди. Уни Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Шуҳрат Жалилов кириш сўзи билан очиб, маҳалла оқсоқолларининг олдида турган бугунги вазифалар хусусида гапирди. Ушбу йиғилишдан кўзланган мақсад — маслаҳат кенгашлари ишини йўлга қўйишни нимадан бошлаш, мавжуд муаммоларни ҳал этиш усуллари ҳақида фикрлашиб олиш эди.

Шунга кўра шаҳар маҳалла оқсоқоллари Маслаҳат кенгашининг раиси Кабир Комилов иш жараёнида «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонунга қатъий амал қилиш лозимлиги хусусида гапирди. Шунингдек унинг ўринбосари Неъмат Ҳасанов туман маслаҳат кенгашларида тузилиши лозим бўлган кичик кенгаш ва шўъбалар иши қандай ташкил этилиши лозимлиги ҳақида мулоҳазалар билдирди.

Йиғилиш давомида жумладан шаҳар фахрийлар кенгашининг раиси Толиб Содиқов, элшунос олим Билол Аминов, туман маслаҳат кенгашларининг раислари маънавиятга оид тадбирлар, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, маҳалла идораларининг коммуникация масалалари хусусида таклиф ва мулоҳазалар билдиришди.

Учрашув сўнгида бундай йиғилиш ҳар ойда бир марта ўтказилишига келишиб олинди.

МАТБУОТНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ МАҚСАДЛАРИДА

Ҳуқуқий демократик давлат, фуқаролар жамияти қуриш йўлидан изчил бораётган Ўзбекистонда оммавий ахборот воситаларининг тўртинчи ҳокимият сифатида шаклланишларига катта эътибор берилмоқда. Мамлакатимизда оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий, давлатга қарашли бўлмаган фонд ташкил этилиши худди шу мақсадга қаратилгандир. Ҳозирги вақтда ушбу фонднинг вилоят бўлимлари тузилмоқда.

15 ноябрь куни бу фонд Тошкент шаҳар бўлимининг таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Республика пойтахтида чоп этиладиган қатор матбуот нашрлари, шаҳар ташкилотлари, корхоналари, ҳиссадорлик жамиятлари, банк муассасалари унинг таъсисчилари бўлдилар.

Конференцияда сўзга чиққан «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг бош муҳаррири Эркин Эрназаров, «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази Тошкент шаҳар бўлими бошқарувининг раиси Садир Салимов, Ўзбекистон радиоси «Тошкент» студияси бош муҳаррири Абдуҳаким Даминов, «Мотор» газетаси бош муҳаррири Анвар Алимов, Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш фонди ҳамраиси, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасининг бош муҳаррири Аҳмаджон Мелибоев ушбу фонднинг матбуотни демократлаштириш, оммавий ахборот воситаларига мадад бериш, иқтидорли журналистларни ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашдаги аҳамиятини таъкидлаб ўтдилар.

Конференцияда фонд Тошкент шаҳар бўлимининг Устави тасдиқланди, унинг раҳбар органлари сайланди. Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш фонди Тошкент шаҳар бўлими бошқарувининг раиси этиб «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газаталарининг бош муҳаррири Эркин Эрназаров сайланди.

Ободонлаштириш икки ойлиги

ЯХШИ ТАШАББУС

Ҳозир шаҳримизни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги давом этмоқда. Мазкур тадбирда пойтахтдаги барча корхона, идора ва муассасалар, ўқув юртлари иштирок этмоқдалар. Хусусан, «Экосан» халқаро жамоаси ҳар йили яхши ташаббус билан чиқади. Мазкур икки ойликда ҳам «Экосан» бошчилигида экология ва саломатлик кунлари ўтказилиб келинмоқда. Зеро, шаҳримизнинг ҳавоси тоза, суви ширин, қуёши нурли, табиати гўзалдир.

— Жамғармамиз вазирликлар, корхоналар раҳбарлари билан биргаликда шаҳардаги чиқиндиларни олиб кетиш учун ҳар куни қўшимча транспорт воситалари ажратмоқда, — деди биз билан суҳбатда «Экосан» халқаро жамғармаси раисининг ўринбосари Саидикром Хожибеков. — Бундан ташқари шаҳар атрофида ахлатларни қайта ишловчи завод қуриш ҳамда контейнерлар тайёрлаш ишларини чет эл фирмалари билан ҳамкорликда бажаришни режалаштирганмиз.

Очил ҲАЗРАТОВ.

Шаҳримиз жамоли

«ЧОРСУ» ҚАЙТА ТАЪМИРЛАНАДИ

Тошкентнинг Эски шаҳар қисмида жойлашган «Чорсу» меҳмонхонасини қайта таъмирлашга Малайзиянинг «Чейз Пердина БХД» компанияси 9 миллион Америка доллари ажратди. Чунки, «Чейз Пердина БХД» компаниясининг Тошкентдаги филиали бўлмиш «Соварин Уолдуайд ЛТД» фирмаси пойтахтдаги энг баланд меҳмонхоналардан бирини қайта таъмирлаш ва жиҳозлаш бўйича иш олиб бориш мақсадида шартнома имзолаган эди.

Яқин фурсат ичида «Чорсу» меҳмонхонаси ҳам пойтахтимиздаги «Ҳиндистон» ва «Интерконтинентал-Тошкент» меҳмонхоналари каби жаҳон андозаларига жавоб берадиган замонавий мажмуага айланади.

Одил ХАЛИЛОВ.

ДАҲАДА ЯНГИ БОЗОРЧА

«Қорақамиш» бозори маъмурияти халқимизнинг азалий яшаш тарзи анъанасидан келиб чиқиб, серқатнов йўллар ёқаларига, маҳаллаларнинг энг гавжум жойларига кичик-кичик бозорчалар бунёд этишмоқда. Бу усул шаҳарликлар учун айни муддао бўлди. Ишдан қайтаётганда ёки дўконга чиққанда рўзғор учун зарур кундалик маҳсулотни шундоққина ёнгинасидаги бозорчадан харид қилиш одамларнинг қимматли вақтини тежашга олиб келаётир.

Куни кеча «Бўстон» маҳалласидаги «Табассум» бекати ёнида 20 ўринли яна бир бозорча очилди. Бу «Қорақамиш» бозорининг тўққизинчи шохобчасидир.

Мукаррама МУРОДОВА.

Обуна—97

«ОҚШОМ»ИНГНИ БЕРГИН, ЎҒЛИМ...

Жума куни ишдан эртароқ чиқдиму бозорга йўл олдим. Чорсудаги янги бозорни айланиб, иккинчи қаватга кўтарилдим. Растадаги майизларни кўздан кечираётганимда бир онахон:

— Болам, газетангни ташлаб кет, — деб қолди.

— Бу янги газета. Нарса ўрашга бошқа нарса беришим мумкин, — дея таклиф қилдим аяга.

— Йўқ, менга «Оқшом»ингни бергин, бир варақлаб олсам бўлди. Бу газетанинг доимий ўқувчисиман.

— Берақолинг, — деди деҳқонлардан бири. Бу аянинг қандайлигини билмайсиз. Агар билсангиз, газета тугул жонингизни ҳам берардингиз.

Газетани аяга бердим. Ҳабиба ая Халимова билан шу тариқа танишдик.

Ая ўттиз йилдан буён бозорда назоратчи-кассир бўлиб ишлаганлар. 11 фарзандни тарбиялаб вояга етказган бу онахонни бозордаги деҳқонларнинг барчаси бирдек яхши кўрар экан.

— «Оқшом» газетасини ўқишга имкон топасизми?» — дея сўрадим аядан.

— Бўлмасамчи. «Оқшом»нинг барча сонларини ўқиб бораман. Янги автомашиналар ҳақидаги мақолаларинггача ўқийман. Мана шу газетангни иккинчи қаватдаги ҳамма деҳқонлар ўқиб чиқади. Ишонмасанг, эртага келиб, сўрашинг мумкин.

— Сизга ишонаман. Фақат 1997 йил учун обуна бўлишни унутмадингизми?

— Кексайиб қолган бўлсам ҳам эс-ҳушим жойида, болам. «Тошкент оқшоми» газетасини невараларим ҳам ўқийди. Ҳозирча олти ойга обуна бўлдим. Худо умримни узоқ қилса, кейинги ярим йилига ҳам обуна бўлиш ниятидаман.

Раҳим ТЎРАЕВ.

ҚАДРЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Юқорида айтиб ўтганимиздек Ҳабиба аяга ўхшаш «Оқшом» газетасининг ҳақиқий фидойилари кўпчиликни ташкил этади. Ўзи севган газетасининг бирорта сонини ҳам қолдирмай ўқиб чиқадиган бундай муштарийларимиз доимо омон бўлишсин. Биз, оқшомчилар эса муштарийларимизга маъқул келадиган бири-биридан ранг-баранг мақолаларни келгуси йилда ҳам газета саҳифаларида мунтазам чоп этишни режалаштириб қўйганмиз. Шундай қизиқарли мақолаларни мунтазам ўқиб бораман десангиз 1997 йил учун «Тошкент оқшоми» газетасига обуна бўлинг. Обунани ўз вақтида расмийлаштириб қўйсангиз йил бўйи «Оқшом» хонадонингизга ўзи кириб бораверади, у Сизнинг ҳақиқий суҳбатдошингизга айланади.

Гапимизни мухтасар этиб, обуна нархини яна бир бор эслатиб ўтмоқчимиз. У уйга ёки абонент қутисига етказиб берилишига қараб қуйидагича белгиланган:

УЙ МАНЗИЛИГА	АБОНЕНТ ҚУТИСИГА
● Бир ойга — 99 сўм	● Бир ойга — 79 сўм
● Уч ойга — 297 сўм	● Уч ойга — 237 сўм
● Олти ойга — 594 сўм	● Олти ойга — 474 сўм
● Бир йилга — 1188 сўм	● Бир йилга — 948 сўм

ИНДЕКС — 64690

«Тошкент оқшоми»га Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида чекланмаган миқдорда обуна қабул қилинади.

Вақт ғанимат, азиз муштарийлар! Ўзингиз севган «Тошкент оқшоми» газетасига обунани расмийлаштиришга шошилинг!

Маънавиятимиз сарчашмалари

ҚАДР-ҚИММАТ ИФФАТДАДИР

Бугунги суҳбатдошимиз Республика ижодкор аёллар уюшмасининг раиси Насиба Усмонова.
Оилали, иккита ўғли бор. Касби — театршунос.
Севимли машғулоти — шеърият, аэробика.
Яхши кўрган театр артисти — Сора Эшонтўраева.

— Насиба опа! Бугунги кунларимизни қандай ўй-фикрлар билан ўтказяпсиз?

— Кишида баъзан ўзи яшаб турган шароитидан нолиган ёки қадрини унча сезмаган ҳолатлар бўлади. Лекин четдагилар назари ва уларнинг бизга муносабати билан ёки ўзи ташқаридан қарабгина ҳозирги яшаш тарзимизга баҳо бериш жуда осон. Мен ўзим сўнгги йилларда уч марта Америка Қўшма Штатларида бўлганимда буни аниқ ҳис қилдим. Дастлаб 1990 йил Москва орқали қийинчиликлар билан борган эдик. Ўшанда ўзимни сиқилган ҳолатда сезганман. Бу гапларни бежиз эсламаяпман. Чунки ўшанда Америкага бориб яшаб қолган ўзбек кишиси Абдулла Қуёш «Бизнинг Ўзбекистонга боринглар», — деган таклифимизга рози бўлмаган.

— Сизлар ҳали Россияга қарамсиз. Мустақил бўлганимизда, Ватанимиз озод бўлганда борармиз, — деди.

Ўша пайтдаги ҳолатимни ҳозир тасвирлашим қийин. Мана, шукрки озод бўлдик. Эркинлик нашидасини суряпмиз. Абдулла Қуёш ҳам бу ерга келиб кетди.

Америкалик ўзбеклар миллий тил, анъаналаримизни сақлаб қолган бўлсалар ҳам, барибир биздаги каттага ҳурмат-эътибор, кичикка иззат, такаллуф, одоб каби фазилатларга ниҳоятда ҳавас билан қарайдилар. Мустақиллигимизнинг 4 йиллиги нишонланадиган кунлари биз ўзбекистонлик делегация қаторида яна Америка сафарида бўлдик. Байрамни ўша ерда қарши олдик. У ердаги ватандошларимизнинг хурсандлиги бизникидан ўн чандон кучли, десам асло янглишмайман. Ҳар бирининг эшиги тепасида Ўзбекистон байроғи, уй ичида яна кичкина байроқ туради, мадҳиямизни ёд олишган, гербимиз сурати. Президентимиз сурати. Қисқаси, она юртга чин муҳаббат, садоқатни шулардан ўрганиш керакмикин, деган фикр ҳам ўтди хаёлимдан. Ахир она ер тупроғида туриб, ўткинчи қийинчиликдан нолиётганлар ҳам орамизда борлиги сир эмас-ку. Қисқаси, мен бугунимизга шукроналик билан қарайман.

— Баъзилар бўлади, умрининг кўп қисмини санъатга бағишлайди. Лекин сурати билан исмини ёнма-ён қўймаса, бировнинг эсида унча қолмайди. Сизни эса «Қутлуғ қон»даги Гулнор образингиз орқали ҳамма танийди. Демоқчиманки, биттагина роль билан халққа танилиб бўлгансиз. Ўшанда биз ҳам мурғак бола эдик. Сиздан эса томошабин сифатида ажойиб образлар кутгандик...

— Театрда нега ишламадингиз, демоқчисиз-да. 1977 йили Театр ва рассомлик санъати институтини имтиёзли тамомлаганман. Шундай бўлсада негадир театрларга ишга киролмадим. Ўша пайтда комсомол ёшларнинг «Илҳом» клубига референт бўлиб ишлаб юрганимда телестудияда Гулнор образига танлов бўлган ва мени режиссёр Мели Маҳкамов кўриб қолиб синовга олиб кирган. Ўзим эса бу пайтда театрдан анчагина кўнглим совиб юрган пайтларим эди. Баъзи бир тўсиқлар бўлишига қарамай бу ролни охиригача ўйнадим ва бу телевидениеда олинган биринчи видеофильм, ҳозир ҳам «Олтин фонд»да сақланяпти. Мен театрда фаолиятимни давом эттира олмаганим учун ачинган пайтларим ҳам бўлган. Лекин одам қайси соҳада бўлмасин ўз ўрнини топиб кетса ана шу унинг бахти. Ҳозирги ва ўтган давримдаги фаолиятимдан ҳам норози эмасман.

— Қандай хислатларни аёл фазилатлари деб биласиз, ҳозирги аёлларга қандай муносабатдасиз?

— Жамиятда аёлнинг ўрни беқиёс. У эртанги кун авлодини тарбиялайди. У — оила бекаси. У — жамият таянчи. Шундай экан унинг фазилатлари ҳам беқиёс бўлиши керак. Юқорида «Қутлуғ қон» асаридаги Гулнор образи ҳақида гапирдик. Менинг фикримча ана шу Гулнордаги ибо, ҳаё, камтаринлик ва меҳнатсеварлик хислатлари ҳақиқий ўзбек аёлида бўлиши шарт деб ўйлайман. Бизнинг қонимизда Нодирабегим, Анбар отинлар қони бор. Демак, урф-одатга мойиллик бизда туғма нарса. Мана шу каби хислатлар вилоятларимиздаги аёлларда кўпроқ сақланиб қолган.

Аёл иффати, оқилалиги билан қадрланар экан, уларни сақлаб қолиш бугунги хотин-қизларимизнинг энг зарур бурчлари бўлиши керак. Ҳаёт бир текис эмас. Оилада эр-хотиннинг тафаккур даражаси камдан-кам бир хил бўлади. Шунга қарамай оилада эркак устун бўлиши керак. Кўп ҳолларда бу ўринга аёл ўзини қўймоқчи бўлади. Бу кабиларга салбий қарайман. Эркак кишини эса аёли нафсониятига тегмайдиган қилиб тўғри фикрга бошлай билиши керак. Сўнгги фикрим, майли, замонавий аёл бўлиб кийинайлик, ташқи қиёфани маълум даражада ўзгартирган ҳам бўлайлик. Лекин бизни ички дунёмиздаги туғма хислатлар тарк этмасин.

— Ўзингиз «Олтин мерос» халқаро жамғармасида масъулиятли вазифада ишлайсиз. Бунга қўшимча республика хотин-қизлар қўмитаси қошидаги республика ижодкор аёллар уюшмаси раиси ҳамда республика «Маҳалла» хайрия жамғармасида аёллар билан ишлаш ташаббускорлар гуруҳига ҳам раис экансиз. Буларнинг барчаси сизга оғирлик қилмайдими?

— Аслида аёл кишининг оиладаги вазифасидан ортиб жамоат жойида ишлашининг ўзи катта гап. Лекин кўплар қатори мен бунга кўникканман, аёллар билан ишлашни эса хуш кўраман. Айниқса, ижодкор аёлларни жуда қадрлайман. Уларга маънавий ва ўрни келса моддий ёрдам беришга ҳаракат қиламан. Ижодкор аёлларимиздан Фозила Сулаймонова, Ойдин Ҳожиева, Насиба Иброҳимова, Турсуной Содиқова кабиларга жуда ҳавасим келади. Улар билан кўпроқ мулоқотда бўлиб нималарнидир ўрганишга доим интиламан. Кишига қилаётган иши ёқса, ҳеч қачон унинг оғирлиги билинмайди. Фақат бир томондан озгина қийналаман: фарзандларим билан шуғулланишимга вақтим жуда кам қолади.

— Мустақил давлат келажаги ёш авлодга боғлиқ. Уларнинг қандай бўлишини истардингиз?

— Албатта, ёшлар келажак эгалари. Улар ёш давлатимизнинг истиқболини мустаҳкамловчи кишилар бўлишади. Ҳар ким ўз ишига пухта бўлиши, тил ўрганиш, замонавий техника билан ишлай олиш, янгилик яратиш йўлида тинмай изланиш каби вазифаларни зарурат деб билишини истайман. Ҳеч бўлмаганда оиласининг моддий таъминоти учун ҳаракат қилсин. Чунки Ватан оиладан, остонадан бошланади.

Фарида ТОЖИБОЕВА суҳбатлашди.

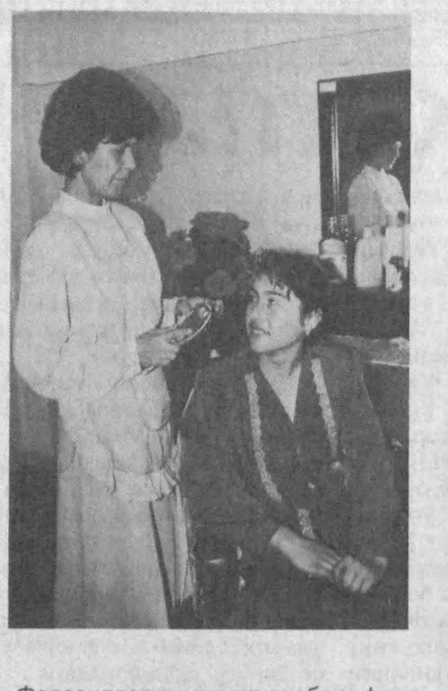

Маҳалла хотин-қизлари фаолиятидан

ФАРЗАНД ТАРБИЯСИ МАСЪУЛИЯТИ

Фарзандларимизнинг одобли, фазилатли, тарбияли бўлишида аёлларимизнинг, хотин-қизларнинг роли жуда катта эканлигини ҳаммамиз яхши биламиз. Аммо гоҳида баъзи оналар мана шу масъулиятни кўпроқ оталарга ағдариб, бола тарбияси билан шуғулланмай қўядилар. Тўғри, фақат фарзандлар тарбияси онанинг зиммасида деб бўлмайди. Чунки «Қарс икки қўлдан чиқади» деганларидек, болалар тарбияси ҳам ота-онага боғлиқ. Зеро болаларнинг одоби қанчалар кучли бўлса, уларнинг маънавияти ҳам шунчалар бокира бўлади. Яқинда Собир Раҳимов туманидаги «Иттифоқ» маҳалласида бўлиб ўтган ажойиб тадбир ҳам худди ана шундай фарзандларнинг тарбияси маънавиятимиз тимсоли эканлигини намойиш этди.

— Маҳалламизда 180 оила, 1500 фуқаро истиқомат қилади, — дейди маҳалла хотин-қизлари кенгашининг раиси Васила Исроилова. — Шуниси қувончлики, деярли ҳар бир хонадонда нуроний онахонларимиз, отахонларимиз бор. Уларнинг маслаҳатлари, насиҳатлари ҳар бир ёш оила учун катта давлат десак янглишмаймиз. Шунинг учун ҳам бир пиёла чой устида мунис онахонларимиз, ёш келинларимиз ва фарзандларни вояга етказаётган кўп болали онахонларимиз билан бола тарбиясида маънавиятни кучайтириш, уларни ёшлигиданоқ хоҳ қиз бўлсин, хоҳ ўғил ўқишга, меҳнат қилишга ундаш лозимлиги хусусида суҳбатлашдик. Оналаримиз сўзлаб бераётган ҳар бир ибратли умр дафтарларидаги ҳикоятлар биз ёшлар учун дастур бўла олишига тўлиқ ишонч ҳосил қилдик.

Маҳалла гузарида очилган аёллар ва эркаклар учун сартарошхона, новвойхона, пойабзал таъмирлаш, радио техникаларни тузатиш хоналарининг ишга тушидан барча мамнун бўлганлигини изҳор этдилар.

Аёл ҳар томонлама гўзал, иффатли, одобли, фазилатли бўлиши шарт эканлигини маҳалламиз аёллари тўғри тушуниб етишмоқда. Сартарошхонамиз бекаси Муҳтарам Жалилова фақат балоғат ёшидаги қизларнинг сочларини турмаклаб қолмай, катта ёшдаги аёлларга ҳам ўз маслаҳатларини ва тавсияларини ҳам бериб бораяпти. Чунки соч ҳам инсоннинг, айниқса, аёлларимизнинг кўрки эканлигини у алоҳида таъкидламоқда.

Хуллас, меҳрибон опа-сингиллар юртимизда маънавиятни ва маърифатни юқори поғонага кўтарар эканмизми, энг аввало, бола тарбияси мукаммал бўлмоғи лозим эканлигини, ҳар қандай шароитда ҳам фарзандларнинг қай даражада камол топиши кўпроқ оналар зиммасидалигини унутмаслигимиз лозим. Ана шунда мустақил юртимизда маънавият ҳам, маданият ҳам, маърифат ҳам юксак даражада бўлади. Бунга ишончимиз комил.

Гулзода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: «Иттифоқ» маҳалласи хотин-қизлар кенгашининг раиси Васила Исроилова қайнона-келин билан суҳбатлашмоқда; маҳалланинг нуроний онахонлари бир пиёла чой устида; сартарош Муҳтарам Жалилова навбатдаги мижозга хизмат кўрсатишдан олдин сочни парваришлаш ҳақидаги маслаҳатларини бермоқда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Тошкент аёллари

Тошкент шаҳар хотин - қизлар қўмитасининг саҳифаси

Юнусобод туманидаги «Обод» маҳалласида бўлиб ўтган анжуман ана шундай номланди. Учрашувда туман хотин-қизлар қўмитасининг фаолиятидаги тарғиботга молик ташаббуслар, аёлларимизнинг тадбиркорлик борасидаги изланишлари, қизларимизни турмушга тайёрлаш муаммоларига кенг тўхталиб ўтилди.

Эрта тонгдан республикамизда ягона ҳисобланган ўзбек-турк қизлар лицейида шаҳримизнинг тўрт тарафидан ташриф буюрган меҳмонларни чорлаб карнай, сурнай, чилдирма-ю ноғоралар садолари янграй бошлади. Меҳмонлар орасида туман маҳаллаларининг оқсоқоллари, хотин-қизлар кенгашларининг раисалари, Ўзбекистон Республикаси вазирликларидан вакиллар, корхона ва ташкилотлардан вакиллар ҳамда «Обод» маҳалласининг ибратли аёллари, кўп болали оналар, қизларни учратиш мумкин. Шунингдек, Туркия элчихонасидан келган меҳмонлар ҳам давра тўридан жой олдилар.

Анжуман ўзбек-турк қизлар лицейининг хор жамоаси томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳамда Туркия Республикасининг мадҳиясини куйлаш билан бошланди. Даврани туман хотин-қизлар қўмитасининг бош мутахассиси Музаффар Жаъфаров олиб борар экан мустақиллигимиз шарофати билан шаҳримизда ҳамда туманда рўй берган ўзгаришларга тўхталиб, муаммолар ва уларнинг ечими ҳақида сўз юритди.

Туман ҳокимининг ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитасининг раиси Хадича Ататовага сўз берилди.

— Туманда аёлларнинг ижтимоий ҳимояси бир қанча йўналишдан, яъни ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоя қилиш, хотин-қизларнинг тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, моддий таъминот, мафкуравий ишларни олиб бориш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ўсмир ёшидаги йигит-қизлар тарбиясига, уларнинг маънавиятини бойитиш йўлидаги турли изланишлар ва маҳалла аёллари билан ҳамкорликда фаолият юритишдан иборат. Айниқса қизларимиз эртанги кунда бўлғуси уй бекаси бўлиб буюк келажагимизнинг муносиб ворисларини тайёрлашларини ҳисобга олган ҳолда уларнинг соғлиғига катта аҳамият берилмоқда. Уларни турмушга тайёрлаш йўлида катта амалий иш дастурлари ишлаб чиқилган. Туманда «Қизлар уюшмаси» тузилган. Шунингдек, «Бекалик сирлари», «Қўли ширин бекалар мактаби», «Турмушдаги икир-чикирлар» деб номланган қизлар ўқуви ташкил этганмиз. Ташкилот, муассаса ва маҳаллаларда давра суҳбатлари, учрашувлар, мунозаралар олиб борилмоқда.

Шундан сўнг «Обод» маҳалласида истиқомат қилувчи қизлар иштирокида «Оила остонадан бошланади» деб номланган кўрик-танлов бошланди. Улар беш шарт бўйича ўзларининг маҳоратларини намойиш этдилар. Уларнинг ҳар бир чиқишларини нафақат ҳакамлар ҳайъати аъзолари, балки барча меҳмонлар баҳолаб бордилар. Ғолиблик 239-мактабнинг 11-синф ўқувчиси Наргиза Муҳамедовага насиб этди.

Шартлар орасида туман ҳаваскорлик жамоалари лицейда таълим олаётган қизлар ижросида ўзбекча, инглизча, туркча қўшиқлар ҳамда рақслар намойиш этилди. Шундан сўнг туман жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси томонидан тайёрланган акробатик ўйинлар, бадиий гимнастика, халқимизнинг турли миллий ўйинлари қизлар томонидан ижро этилди.

Фурсатдан фойдаланиб маҳалла хотин қизлар кенгашининг раиси Маъпират Тожиевани суҳбатга тортамиз.

— Бу ерда ёшлар тарбиясига, айниқса қизларни турмушга тайёрлаш борасида кўп гаплар бўлди. Бир пайтлар «Бир фарзандга етти қўшни бош» деган гаплар бўларди. Ҳар бир ёшнинг тарбиясига барча баробар қайғурган. Бугунги кунда эса шундай яхши удумларимиз унутилиб кетаёзди. Энди эса бора-бора ҳатто сансалорликкача бориб етмоқда. Ота-она мактабни айблайди. Мактаб эса болаларга тарбия бериш ота-онанинг вазифаси деб билади. Кўча-кўйда эса боланинг бирон нотўғри ишига гувоҳ бўлиб қолган катталар уни тартибга чақириб қўйишни лоақал хаёлларига ҳам келтирмайдилар. Бундай бепарволик, лоқайдлик оқибатида эса қанча изтироблар, ташвишлар келиб чиқади.

Фикримча, барча баҳамжиҳат иш олиб боришлари мақсадга мувофиқдир. Тез-тез нафақат туман миқёсида, балки ҳар бир маҳаллада йиғилиб туриш, бу йиғилишларда болалар ўз ота-оналари билан иштирок этганлари маъқул. Шундагина улар катталарга ҳурмат, кичикларга иззат билан қарашга, ҳаёли, иболи, андишали бўлишга тиришадилар. Доимий тарзда ўтказиладиган бу каби тарбиявий тадбирлар албатта, боланинг қалбидан жой олади.

— Авваламбор аёл ҳаётнинг устуни, — суҳбатга қўшилади Халқ демократик партиясининг туман кенгашининг иккинчи котиби Нигора Бобосаидова.

— Бугунги кунда уларнинг масала кўтаришлари юракда йиғилиб қолган муаммолар туфайлидир. Бу муаммоларни ечиш учун баҳамжиҳат ҳаракат қилиш керак...

Анжуман иштирокчиларини кузатар эканман, уларнинг нигоҳида одатдаги кўпчилик йиғинларда бўладиган зерикиш ёки лоқайдлик ҳолатини учратмадим. Улар тадбирдан ўрин олган барча чиқишларга қизиқиш билан муносабатда бўлишар, айниқса маърузачиларнинг ҳар бир сўзларини эътибор билан тинглаб, ўзлари ҳам тортинмай фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашиб турдилар. Тадбир давомида маҳалладаги энг ибратли оилалар, туман бўйича кўрик-танловда ғолиб бўлган энг намунали оила, шунингдек мактаб ўқувчилари рағбатлантирилдилар.

Дония ЗОКИРОВА.

Ибратли тадбирлар

ЎСМИРЛИК — УМРИМ БАҲОРИ

Яқинда мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлигида бўлиб, вазир ўринбосари Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА билан бозор иқтисодиёти шароитида аёлнинг ўрни ва аҳамияти хусусида суҳбатлашди.

— Раъно Аҳадовна, сиз бутун умрингиз давомида аёлнинг бугуни ва эртаси тўғрисида ўйлаб келгансиз. ЎзФА Иқтисод институтидаги барча илмий-тадқиқот ишларингиз ҳам аёлларнинг меҳнати ижобий баҳоланиши ҳамда уларга қулайликлар яратилиши хусусида бўлган. Мана, бугунги кунда амалга кирган «Меҳнат кодекси»да бунинг инъикосини кузатиш мумкин.

— Тўғри айтасиз, мамлакатимизнинг мустақиллиги Ўзбекистон учун иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт, маданий ва маънавий янгиланишнинг кенг истиқбол йўлларини очиб берди. Президентимиз Ислом Каримов қайта-қайта таъкидлаганларидек, пировард мақсадимиз ижтимоий йўналтирилган барқарор бозор иқтисодиётига, очиқ ташқи сиёсатига эга бўлган кучли демократик ҳуқуқий давлатни ва фуқаролик жамиятини барпо этишдан иборатдир.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотнинг энг муҳим йўналишларидан бири — инсоннинг ишончли конституцион ва юридик ҳуқуқларини, ижтимоий қўллаб-қувватлашни таъминлайдиган қонунларни ишлаб чиқаришдан иборат.

Иш билан бандлик, ногиронларни ижтимоий ҳимоялаш, фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти асослари, виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар ёшларга доир давлат сиёсатининг асослари тўғрисида қонунлар қабул қилинди. Шундай қонунлардан бири 1996 йил 1 апрелдан амал қилаётган «Меҳнат кодекси»дир.

— Кодексда фуқаролар учун бугунги кунда зарур бўлган қандай қулайликлар яратилган?

— Кодекснинг 78-моддасига кўра, ишга қабул қилишда ғайриқонуний рад этишга йўл қўйилмайди. Меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари эндиликда меҳнат дафтарчаларига ёзилмайди (81-модда). Шартнома муддатдан олдин бекор қилинганда эса неустойка тўлаш назарда тутилган (104-модда).

— Аёллар сиз учун бош масала. Бу ҳақда нималар дея оласиз?

— Ҳукуматимиз аёлларга алоҳида эътибор бермоқда. Айниқса, ижтимоий ҳимоя масаласида... Биророрта ишлаб чиқариш соҳаси, жамият ҳаётининг бирор кўриниши йўқки, у ерда хотин-қизлар меҳнат қилмаётган бўлсин. Шундай бўлса-да, хотин-қизлар кўпроқ вақтларини оилаларида ўтказишлари мақсадга мувофиқдир. Негаки фарзанд ҳар дақиқада тарбияга муҳтож. Аёллар оила ғамхўрлигини жамият фаровонлиги учун ўз истеъдод ва имкониятларини чамбарчас олиб боришлари учун давлат барча чораларни кўрмоқда. Ўзбекистон Республикасининг «Меҳнат кодекси»да аёлларнинг меҳнат қилиши, иш ҳақи олиш, дам олиш каби ҳуқуқий муносабатларни амалга оширишдаги кенг имтиёзлар берилиши билан бирга уларни ҳаётга тадбиқ қилиниши кафолатланган.

Ҳуқуқингизни биласизми?

МАҚСАДИМИЗ — ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ

— Аёлларга берилган кафолат ва имтиёзлар нималардан иборат?

— Аёлларнинг ҳомиладорлиги ёки боласи борлигини сабаб қилиб ишга қабул қилмаслик қатъиян таъқиқланади (224-модда). Ҳомиладор ва икки ёшгача боласи бор аёллар аввалги ишларини бажаришлари мумкин бўлмай қолганда уларни енгил ишга ўтказиш керак бўлади. Бунда ҳомиладор аёлга енгил иш топилгунча ишга чиқмаган кунлари учун ўртача ойлиги сақланган ҳолда ишдан озод этилиши лозим (226-модда). Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёллар эса боласи икки ёшга тўлгунга қадар аввалги ишдаги ўртача ойлиги сақланган ҳолда енгил ишда ишлаб турадилар. (227-модда).

Кодекснинг 232-моддасига биноан ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи ёки ўн олти ёшга тўлмаган ногирон боласи бор аёлларга ҳар йили уч иш кунидан кам бўлмаган муддат билан ҳақ тўланадиган қўшимча таътил берилади. Аёлларга туққунга қадар етмиш календарь кун, кўзи ёригандан сўнг 56 календарь кун муддати билан ҳомиладорлик ва туғиш таътиллари берилади (233-модда). Бундан ташқари, аёлларнинг хоҳишига кўра, унга боласи икки ёшга тўлгунга қадар болани парваришлаш таътили берилади ва қонунда белгиланган тартибда нафақа тўланади ҳамда аёлга боласи уч ёшга тўлгунга қадар болани парваришлаш учун иш ҳақи сақланмайдиган таътил ҳам берилади. Бу ҳуқуқлардан боланинг отаси, бувиси ва боланинг амалда парвариш қилаётган бошқа қариндошлари ҳам фойдаланиши мумкин. Болани парваришлаш таътили даврида аёл тўлиқ бўлмаган иш режимида ёки уйда ишлаши мумкин. Бунда унинг нафақа олиш ҳуқуқи сақланиб қолади (234-модда). Кодекснинг 237-моддасига асосан ҳомиладор аёллар ва уч ёшга тўлмаган боласи бор аёллар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш таъқиқланади, корхонанинг бутунлай тугатилиши бундан мустасно. Лекин бу ҳолда аёлларни тугатилган корхонанинг вориси, ворис бўлмаган тақдирда маҳаллий меҳнат органи орқали ишга жойлаштириш шартдир. Ишлаётган аёллар, агар ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бор бўлса, уларнинг хоҳишига кўра ҳар йили ўн тўрт календарь кундан кам бўлмаган муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилади (232-модда).

— Раъно опа, яна қандай имтиёзлар ҳақида гапириш мумкин?

— Давлатимиз аёлларни муҳофаза қилиш, уларнинг меҳнати ва соғлиғини сақлашга доир қатор тадбирлар ишлаб чиқмоқда. Яқинда аёллар меҳнатини муҳофаза қилиш ва меҳнат қилишлари учун мос шароитлар яратиш учун махсус дастур ишлаб чиқилди. Бу дастурга кўра, аёллар меҳнат қилаётган жойларида кўтарадиган юкларининг нормаларини камайтириш, меҳнат шароитларини яхшилаш ва бошқаларни амалга ошириш кўзда тутилган. Эндиликда хотин-қизлар иш жойларида 15 килограмм эмас (аввалги белгиланган меъёр), ундан кам, 9 килограммдан ортиқ юк кўтариши мумкин эмас. Хуллас, Она — ҳамиша ардоқда, эъзозда. Улар учун нимаики зарур бўлса, давлатимиз босқичма-босқич амалга ошириб бораверади. Зеро, келажагимиз ҳам ана шу оналар — хотин-қизларимиз қўлидадир.

Зоир ТУРСУНОВ.

Ушбу суратда «Қизил тонг» ҳиссадорлик жамиятининг монтаж секциясининг тикувчилари Дилором Мусаева, Зулфия Ҳайдарова ва муҳандис-технолог Саломат Султоновалар тасвирга олинган. Улар фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун меҳнат қилишмоқда.

Зеболик сирлари

СОҒЛОМ СОЧЛАР ЖИЛОСИ

Биз ҳар доим ҳам сочларингиз чиройли экан, деган фикрни эшитавермаймиз. Сабаб? Буни, сочимизни вақтида ювамизми, ювганда қайси воситалардан фойдаланамиз, деган саволларга жавоб топгач аниқлаймиз.

Сочни ўз вақтида ва тўғри ювиш соч муолажасининг асосийсидир. Бу иш қон айланишини яхшилайди, терида моддалар алмашинувини, безлар фаолиятини мўътадиллаштиради. Сочни қаттиқ (қайнатилмаган) ёки юмшоқ (қайнаб совуган) сувда муттасил ювиш ёки хўжалик совунидан фойдаланиш тери ва сочни қуритиб юборади. Соч ўта қуруқ бўлса яхшиси ёмғир ёки қор сувидан фойдаланинг. Уни илиқ ёки ёқимли иссиқ ҳолда ишлатинг.

Одатда қаттиқ сув узоқроқ қайнатиш ёки унга 2 чой қошиқ истеъмол содаси, 1 қошиқ нашатир спирти ёки 2 литр сувга 2 чой қошиқ глицерин солиш билан юмшатилади. Шампунни ҳам ўз сочингиз турига қараб танланг. Қуруқ ва бўялган сочни ювишдан олдин бирон бир крем билан бош терисини 10 дақиқа атрофида массаж қилинг. Крем сингиб кетгач соч ювилади. Хўл сочни яхшилаб артгач озроқ миқдорда суюқ соч ёғи билан ишқалаш ҳам фойдали. Ортиқчасини сочиқ билан артсангиз кифоя. Узун қисмини эса икки кафтингиз билан ишқаласангиз, соч ялтираб, юмшаб қолади.

Сочни ювишдан бир кун олдин кечқурун 1 ош қошиқ майонез, 1 та тухум сариғи, 1 чой қошиқ асал ва саримсоқнинг 2 та бўлакчасини қирғичдан ўтказиб маска қилинг, бу синиб тўкилаётган сочга яхши шифо беради. Ёғли сочни эса ювишдан ярим соат олдин 1 чой қошиқ асал, 1 чой қошиқ лимон суви, тухум сариғи ва 1 бўлакча саримсоқ (қирғичдан ўтказилган) аралашмаси сурилса мақсадга мувофиқ бўлади. Бош қазғоғини йўқотиш учун эса қарағай суви, хинали шампунь, хина қайнатмаси каби воситалардан фойдаланган маъқул.

Фароғат ҲОЖИБОЕВА тайёрлади.

Сув бўйида термулиб, инсон нималарни ўйламайди дейсиз.
Козим Ўлмасов сурат-лавҳаси.

Шундай хизмат бор

БОЖХОНАДА БИР КУН

Бу соҳа ходимларининг ишини милиция хизматидан ва бошқа шу каби турдаги туну кун қизғин меҳнат жараёни билан боғлиқ бўлган соҳа кишилари хизматидан сира камситиб бўлмайди. Чунки улар ўзларига белгиланган жойларда (постларда) сергаклик билан тинимсиз меҳнат қилиб тунни тонгга улашади. Ўз сменалари давомида бир неча бор кескин тўқнашувларга дуч келишади. Қоидабузарлар, товламачилар, ҳатто ашаддий жиноятчилар билан юзма-юз бўлишади. Шунинг учун ҳам улардан биринчи навбатда ўта ҳушёрлик талаб этилади. Шу ўринда хўш, бу соҳа кишиларининг асосий хизмат вазифалари нималардан иборат, деган савол туғилиши табиий. Улар Ўзбекистон Республикаси Президентининг экспорт қилиш тақиқланган буюмлар ва маҳсулотларнинг диёримиздан олиб чиқиб кетилишига ва худди шунингдек рухсат этилмаган гиёванд моддаларнинг ҳудудимизга кириб келинишига қарши курашни кучайтиришга доир фармонларининг изчиллик билан амалга оширилишига бурчли бўлган божхона хизмати ходимларидир. Бу соҳа хизматчилари зиммасига юкланган вазифа нақадар масъул ва оғир эканлигига улар билан биргаликда ўтказган рейдимиз давомида яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

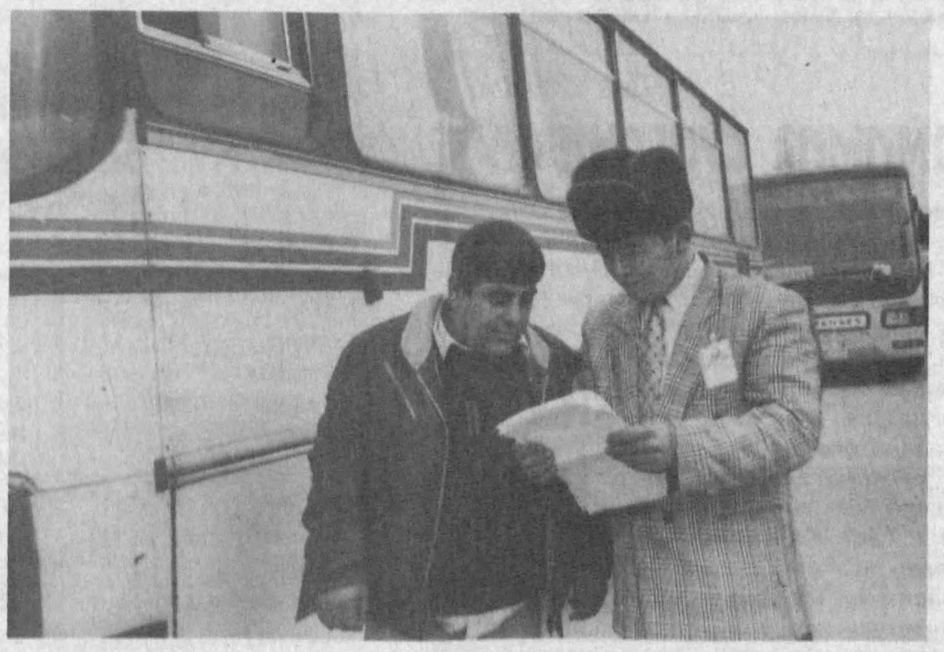

Ҳамроҳимиз—Тошкент вилояти божхона хизмати ташкилий назорати бўлимининг катта назоратчиси Андрей Каплун бизга шундай тушунтириш берди:

— Хизмат доирамизга Тошкент шаҳри ва пойтахт вилоятига кириб чиқадиган 28 та божхона масканларида мунтазам кузатув олиб бориш, уларни назорат қилиш, ҳеч қандай қоидабузарликка йўл қўймаслик вазифаси киради. Бу нуқталардан 6 таси ташқи иқтисодий божхона маскани, биттаси кўчма, биттаси акциз, 20 таси чегара масканлари ҳисобланади. Уларнинг ҳаммаси Қозоғистон ва Тожикистон билан чегара жойлардан ўрин олган. Энг катта масканларимиз Ғишткўприкда, Сариоғоч билан туташ Навоий зонасида жойлашган. Шунинг учун агар рози бўлсангиз сафаримизни шу масканлардан бошласак...

Навоий номли 12-божхона масканига етиб келганимизда соат 17 дан ошганди. Кечки пайт бўлгани учун машиналар қатнови гавжум. Бу ердан бир кунда Тошкент — Сариоғоч ва шаҳримизни Қозоғистоннинг ўзга аҳоли пунктлари билан боғловчи ўнлаб автобуслар ўтади. Уларнинг ҳар бири божхона хизматчилари томонидан синчковлик билан текширилади. Шубҳали йўловчилар ҳам назоратдан четда қолишмайди.

— Шундай қилишга мажбурмиз, — дейди бизга маскан бошлиғи Тоҳир Маҳаматбеков. — Баъзан кутилмаганда баъзи бир йўловчиларнинг чўнтакларидан ҳам олди-сотдига мўлжалланган маълум миқдордаги гиёванд моддалар чиқиб қолиши мумкин. Бундай тасодифлар эса тез-тез учраб туради.

Божхона энг намунали масканлардан саналади. Шунинг учун яқинда бошлиқ Тоҳир Маҳаматбековга подполковник унвони берилиб, маскан ходимлари янги «Жигули» машинаси билан тақдирланишди.

— Тоҳир аканинг бу ерга ишга келганига эндигина бир ой бўлди, — дейди Андрей Каплун. — Шу давр мобайнида у ушбу масканни бутунлай янгидан қурди. Эски бинолар ўрнида янгилари қад кўтарди. Улар замонавий техникалар билан жиҳозланди. Йўллар кенгайтирилди. Олдин иккита машина тўқнаш келиб қолса, аранг ҳаракат қиладиган йўл бугун кенгайиб, икки томонлама бўлди.

— Шундай қилмасак бўлмасди, чунки масканимиздан Ҳамдўстлик мамлакатларига борадиган жуда кўплаб транспортлар ўтади, — дейди Т. Маҳаметбеков суҳбатга қўшилиб.

Хонадаги рациядан янграган овоз суҳбатимизни бўлди.

— Ўртоқ бошлиқ, навбатчилик хонасида сизни кутяпмиз. Иккита шубҳали йигит ушланди.

— Газетабоп материал чиқиб қолди шекилли, юринглар, ўша ёққа борамиз, — деди Тоҳир ака бизни шошилинч йўлга бошлаб.

Нозир Олимжон Эргашев бўлган воқеани айтиб берди. Хонада велосипед, унинг ёнида икки йигит турарди. Велосипед юкхонасига чандиб боғланган яшикда қимматбаҳо биллур идишлар, магнитофон ва яна бошқа нарсалар кўзга ташланади.

—Тахминимча, бу моллар ўғирланган кўринади. Кеча шу яқин ўртадаги уйлардан бирида ўғирлик содир бўлгани қулоғимга чалинганди. Қолаверса йигитларнинг кўриниши ҳам шундан далолат бериб турибди, — дейди Олимжон Эргашев.

Йигитлар олдинига анча оёқ тираб туришди.

— Майли, ишонмасангиз буюмларни олиб қола қолинг. Эртага юзлаштиришга ўзимиз келамиз.

Уларнинг ёш болани алдашдек қабилидаги бу гапи шубҳани баттар оширди. Яшикдаги буюмлар бирма-бир рўйхатга олиниб, кўздан ўтказилди. Шунда йигитлардан бири тўсатдан ўзини эшик томон урди. Нари борса ўн қадам босиб босилмай сергак назоратчилар уни орқасига қайтаришди. Чорасиз қолган йигитлар ялинишга тушишди:

— Ҳаммаси сизларга қолсин. Бизни қўйиб юборсаларингиз бас.

Шунда бирдан кимдир яшикдаги ўғирлик буюмлар тагига яширилган халтачани топиб олди. Ҳидлаб кўриб, уни бошлиқ олдига қўйди.

— Нашага ўхшайди.

Бу гапни эшитиб ҳаммамиз беихтиёр ўрнимиздан туриб кетдик. Йигитлар айбларини бўйниларига олишди. Ҳақиқатан ҳам буюмлар ўғирланган бўлиб, халтачадаги роса бир килограмм миқдордаги нашани яширинча олиб чиқиб кетишаётган экан. Дарҳол ҳужжатлар расмийлаштирилди. Қоидабузарлар рациядан чақирилган милиция хизматчилари томонидан терговга олиб кетилди.

— Божхона, тўхтанг! — деган огоҳлантиришга қарамай «КамАЗ» машинаси тобора тўсқичга яқинлашиб келарди. Уни катта нозир Аброр Тўйчиев, нозир Ёндош Исмоиловлар тўхтатишди.

Ҳайдовчи ёнидан ўрин олган киши кабинадан сакраб ерга тушди.

— Йигитлар, келишиб қўя қолайлик. Озроқ юк олиб кетяпман.

— Ҳужжатларни кўрсатинг.

— Марҳамат.

Нозирга паспортини узатган Алимардон Худойбердиев Сирдарё вилоятининг Охунбобоев номли жамоа хўжалигида истиқомат қилади. У 32 минг сўмлик 4 тонна хурмо, 12 минг сўмлик бир тонна узум маҳсулотини Тошкент Отчопаридан арзон баҳога сотиб олиб, уларни ҳеч қандай ҳужжатсиз Россия шаҳарларига олиб бориб сотмоқчи бўлган.

— Божхона баённомаси борми?

— Йўқ. Энди...

— Олдин божхона қоидасини бузганингиз учун жарима тўлайсиз. Кейин орқага қайтиб Тошкент вилоят божхона бошқармасидан юкларни четга олиб ўтиш учун баённома қоғозини олиб келасиз. Агар қаршилик кўрсатсангиз юкларингизни мусодара қилишга тўғри келади.

Юк эгаси машина билан ночор орқага қайтди.

Шу куни 10 яшик «Крокет» печеньеси, 17 яшик хориж печеньесини ўзининг «Жигули» машинасида Чимкентга олиб кетмоқчи бўлган Қозоғистон фуқароси Садибек Шаркинбоев, умумий баҳоси 9 минг сўмга яқин бўлган икки ўрам плёнкани Қозоғистон ҳудудига қоидабузарлик билан олиб ўтмоқчи бўлган Владимир Собелевлар билан ҳам худди шундай воқеа рўй берди.

Нозир Фахриддин Деҳқонбоев томонидан қоидани бузмоқчи бўлган «Уазик» русумли давлат белгиси К 142 АНМ машинаси тўхтатилди. Ҳайдовчи Игорь Коротков 400 та елимли идишга жойланган машина тормози қисми учун ишлатиладиган суюқликни Сергели бозоридан сотиб олиб Қозоғистон ҳудудига олиб ўтмоқчи бўлган. У идишларни машинанинг орқа қисмига яширинча жойлаб устига бензин идишларини териб қўйган.

— Машина орқасида нима бор?

— Ҳеч нарса.

— Тўғрисини айтинг.

— Ҳа, энди озроқ.

Сири ошкор бўлган ҳайдовчи елка қисди. Қилмиши учун шу ернинг ўзида 1100 сўм жарима тўлади. Баённома олиш учун Тошкентга қайтарилди.

Регистон номи билан юритилувчи 11-божхона масканига келганимизда навбатчининг овознигордан барча божхона хизмати нуқталарини огоҳлантирувчи таҳликали овози янграрди:

— Барча-барча масканларга, мен 11-чиман. Қизил ранг, кажавали, давлат белгиси ноаниқ мотоциклда иккита шубҳали кишилар боряпти. Зудлик билан уларни тўхтатиб ҳужжатларини текшириш керак. Тўқнашувда эҳтиёт чораси қўлланилсин, қочоқлар қуролланган бўлишлари керак.

— Нима гап, тинчликми?

Андрей Каплуннинг берган саволига навбатчи шошилинч жавоб қайтарди:

— Мотоциклдагилар қоидани бузиб нарига томонга ўтмоқчи бўлишди. Тўхташ ишорасига мутлақо эътибор бермай тўсқич олдиган дадил босиб келаверишди. Қарасак тўсқични ўзлари очиб ўтиб кетадиган. Олдини машина билан тўсдик. Шундан кейин орқага қараб қочиб бир зумда кўздан йўқолишди.

Маскан бошлиғи Акром Одилов бизни ўз хонасига бошлади. Соатга қарасак унинг миллари тунги соат 23 ни кўрсатяпти. Акром ака сўз бошлади:

— Масканимизда ҳаммаси бўлиб саккиз киши навбат билан ишлайди. Бизга ёрдам тариқасида ҳар куни ДАН хизматидан бир киши, ички ишлар бошқармасидан 2 киши.

Шундан кейин Акром ака шу куни тушдан сўнг содир бўлган воқеа-ҳодисалардан бир-иккитасини айтиб берди.

— Бизнинг маскандан Қозоғистон ҳудудига қатновчи транспортлар кўплаб ўтади, — дейди Акром ака бизга. — Улардан бирини тўхтатиб текшириб кўрдик. Сариоғоч туманида яшовчи Тамара Абдуллаеванинг сумкасидан 70 буханка нон чиқди. Шунингдек Ўрозгул Мирхалилова — 70 буханка, Роҳила Сангилбоева — 70 буханка. Равшаной Совурбоева — 70 буханка. Ғайрат Алиакбаров эса 75 буханка нонни ўзлари билан олиб кетишаётган экан. Белгиланган меъёрга кўра улар тўрт буханкадан ортиқча нонни чегарадан ташқарига олиб чиқишлари мумкин эмас. Бу қоидабузарларнинг ҳаммаси 355 буханка нонни Келес шаҳридаги «Шодлик «С» ЛТД» фирма дўконига топшириб, 3905 сўм жарима тўлашди.

Шу куни Тошкент — Сариоғоч автобусида ака-ука Бойқўзиевлар ушланган. Улар бир йўла 17 та гиламни рухсатсиз олиб чиқиб кетишга уринишган. Алибек ва Бектемирларга ҳам тегишли чора кўрилган.

Хонага навбатчи Ҳилол Турсунметов кирди ва деди:

— «КамАЗ» 5410 русумли, давлат белгиси 08-66 АР машинаси 15 тонна пиёз билан тўхтатилди.

Ташқарига чиқдик. Маҳсулот «эгаси» Андрей Акиев қилмишидан пушаймон эканлигини тан олди. Ундан белгиланган жарима ундирилиб, рухсатнома баённомасини олиш учун машина орқасига қайтарилди.

Шу вақт бирдан овознигордан божхона масканларидан бири навбатчисининг овози эшитилди:

— Ҳамма, ҳамма, постларга. Мотоциклдаги шубҳали шахслар ушланди. Чиндан ҳам улар ашаддий жиноятчилар бўлиб чиқишди. Шу билан мотоцикль операциясига чек қўйилди.

— Хайрият, — дейишди маскан хизматчилари енгил тин олиб, — уринишимиз зое кетмабди.

Тунги соат 1 ларда 13-сонли Чувалачи маскани томон йўл олдик. Йўл тор бўлиб, қайрилма бурилишлар кўп бўлгани учун қарама-қарши томондан келаётган машина чироқларидан юриш мушкул эди. Шунинг учун Андрей Каплун «Жигули»сини оҳиста бошқарарди. Шунда бирдан рўпарада «Уазик» кўринди. Машина чироқлари унинг қизил рангли эканлигини бир зум ёритиб ўтди. У ёнма-ён келгач, Андрей Каплун машинага синчков қаради.

— Ана уни қаранг-а, бояги Навоий масканида қоидабузарлик билан 400 та елимли идишда машина тормози учун ишлатиладиган махсус суюқликни олиб чиқиб кетмоқчи бўлган «Уазик»ку бу.

— Буёқда нима қилиб юрибди?

— Нима қиларди. Энди шу маскан орқали чиқиб кетишни режалаштирган-да. Овора бўласан. Ҳозир постдагиларни огоҳлантирамиз.

Каплун рацияни ишга солди. Ундан ғириллаган овоз эшитилди:

— Ўн биринчи, ўн биринчи, мени қандай эшитяпсан?

— Гапираверинг, яхши эшитяпман.

— Ҳозир қизил рангли «Уазик» боради. Ўшани ушланглар, машинанинг орқа қисмига 400 та елимли идишда тормоз суюқлиги жойланган. Қабулга ўтаман.

— Сизни яхши тушундик.

Рациядаги овоз узилди.

Чувалачи маскани анча кичик бўлгани билан энг керакли постлардан бири экан. У чеккага жойлашгани учун қочган-қувган машиналарнинг кўпи шу маскан орқали чегарадан ўтиб олишга уринишар экан. Маскан бошлиғи Тоир Абдуллаев бизни чорак якуни билан таништирди.

— Шу давр мобайнида, — дейди у, — 4 минг сўмлик турли хил халқ хўжалиги моллари мусодара қилинди. 97 та маъмурий иш тузилди. Қоидабузарлардан 49 минг сўмлик жарима ундирилди.

Шу пайт чегарага «КамАЗ» 5410 русумли давлат белгиси 28-87 ТНБ машинаси келиб тўхтади. Юк эгаси Ғайбулла Тоиров 6,5 тонна узумни божхона баённомасисиз Россия бозорларига олиб бориб сотмоқчи бўлган. Қоидабузарлиги учун унга 1100 сўм жарима солинди. Машина орқага қайтарилди.

Эрталабга яқин 14-Ғишткўприк масканига етиб келдик. Бу жой энг серқатнов, серғалва постлардан бири саналади. Божхона хизмати бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Валижон Мажнуновни шу ерда учратиб, у билан суҳбатда бўлдик.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Экспорт қилиш тақиқланган буюмлар ва маҳсулотларнинг олиб чиқиб кетилишига қарши курашни кучайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони биринчи навбатда бизга тааллуқлидир. Шунга кўра маҳсулотлар ва буюмларнинг қонунга хилоф равишда олиб чиқиб кетилишига қарши курашни кучайтиряпмиз.

— Қайси буюм ёки маҳсулотлар четга олиб чиқиб кетилиши мумкин? Шундай тақдирда қандай ҳужжатлар керак бўлади?

— Президент Фармонида 9 турдаги маҳсулотларни четга олиб чиқиш тақиқланган. Менимча уларни бирма-бир санаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Қолган барча турдаги маҳсулот ва буюмларни исталган миқдорда четга олиб чиқиш мумкин. Лекин бунинг учун божхона хизмати бошқармасининг баённомаси тўлғазилган бўлиши шарт. Кўпчилик баённома учун ва маълум миқдордаги белгиланган юк солиғи учун тўланадиган пулдан қочиб юкларини қоидабузарлик билан олиб чиқиб кетишга уринишади. Натижада улар юқоридаги харажатлардан ташқари жарима ҳам тўлашга мажбур бўлишади. Кўпчилик мол ва буюмларни бекитиқча, алдов, кўзбўямачилик йўли билан олиб ўтишга ҳаракат қилади. Бундай уринишларнинг оқибати ўша молларни мусодара қилиш билан якунланади.

— Мана бугун ҳам шундай ҳол юз берди, — дейди унинг гапини тасдиқлаб маскан бошлиғи ўринбосари Константин Юрченко. — Бишкек — Тошкент автобусида бораётган Қирғизистон фуқароси Ойнагул Мамбеткалиева 20 килограмм қора чой, минг қути «Президент» сигаретини, шу автобус йўловчиси Жийдагул Кузинбоева эса 167 килограмм ўсимлик ёғини алдов йўли билан олиб ўтишга уринишди. Улардан тортиб олинган моллар қонун йўли билан мусодара қилинди.

Қозоғистон фуқароси Айман Муртазоев эса ўзига қарашли автоуловда 36 килограмм парҳез сариёғи, 40 килограмм ҳинд чойи, 30 килограмм «Пикник» печеньеси, 70 килограмм «Чаман» печеньеси, 40 килограмм «Ҳалол» маргарини, 30 килограмм «Елена» маргаринини алдов йўли билан олиб чиқиб кетмоқчи бўлганда қўлга тушди. Унга ҳам маъмурий материал тўлғазилиб, моллар мусодара қилинди.

Хонага нозир Толиб Юсупов кириб келди.

— Яна бир қоидабузарни тўхтатдик, — деди у. — 90 килограмм печенье, 70 килограмм маргаринни машинасига яшириб қўйибди. «Машинада нима бор?» деб сўрасак «ҳеч нарса» деб жавоб берди. Текшириб кўрдик. Шунча мол яшириб қўйилган экан. «Бу маҳсулот кимники?» десак, «Билмайман» дейди. Нима қиламиз, ўртоқ бошлиқ?

— Ўзи билмагандан кейин нима қилардингиз, юкларни мусодара қилиш ҳақида баённома тузинг.

— Мусодара қилинган маҳсулотлар қаерга жўнатилади? — сўраймиз Константин Юрченкодан.

— Келес шаҳридаги «Шодлик» омборхонасига жўнатамиз. У ерда мусодара қилиниши лозим бўлган маҳсулотлар давлат фойдасига ўтказилиб, юк эгасига қонун бўйича белгиланган миқдордаги маҳсулот қайтариб берилади.

... Тонг ёришиб қолгани учун машиналар қатнови янада кўпайди. Устига тўла юк ортилган «МАЗ», «КРАЗ» лар бирин-кетин чегара чизиғи ортига келиб тўхтай бошлади. Улар карвони тобора ортиб борар, йўл четига қатор тизилган машиналарда қатнов қийинлашарди.

— Ишимиз шунақа, — дейди йўлда Андрей Каплун, — уйқусизликдан қизарган кўзларини ишқаб. — Тунларимиз кўпинча беором ўтади.

Шу чоқ машина рациясидан буйруқ оҳангидаги овоз эшитилди:

— Барча, барча, постларга... Рацияда бағир-буғир тўлқинли товушлар кучайиб, сўз охирини англаб бўлмай қолди.

— Бир муҳим ҳодиса рўй берганга ўхшайди. Бўлмаса бошқармадан бунақа хабар қилинмасди. Зудлик билан бошқармага бормасам бўлмайди. Сиз эса уйга бориб бироз дам олинг.

У билан шу ерда хайрлашдик. Кўк рангли «Жигули» йўналишини ўзгартириб бир зумда кўздан йўқолди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

СУРАТЛАРДА: божхона хизмати ходимларининг кундалик ҳаётидан лавҳалар акс эттирилган.

Рашид Галиев олган суратлар.

Китоб жавонингизга

КИЧКИНТОЙЛАРГА ҚУВОНЧ УЛАШИБ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пўлат Мўминни мухлисларига таништириш, таърифлашга ҳожат йўқ. Унинг ўттиздан ортиқ шеърий китоблари, ўнлаб пьесалари, юзлаб шўх қўшиқлари юртимиз болалари орасида аллақачон машҳур бўлиб кетган. Адибнинг навбатдаги китоби «Яхши бўлди мақташгани» деб аталади. Унда Пўлат Мўминнинг кейинги йилларда ёзган энг яхши шеърлари жамланган. Севимли адибимиз бу галги ижод намуналарида ҳам ўзининг услубига содиқ қолиб, ўйноқи, қувноқ сатрларда болалар дунёсини очиб беради. Сўзимизнинг исботи сифатида «Бодринг ва шудринг» шеъридан бир

парча келтирамиз:

Кирган эдим полизга
Бодирабди бодринг.
Бодринглар устида
Томчи-томчи шудринг.

Қаранг, қандай енгил, қандай содда сатрлар! Шоирнинг «Биринчи қўнғироқ», «Бўёқ қаламлар», «Аҳил бўлса ака-ука», «Эчким қўшиғи», «Камалак қўшиғи» каби йигирмадан зиёд шеърлари ҳам худди шу руҳда, шу оҳангда ёзилган. Пўлат Мўминнинг ушбу китоби ҳам болажонларимиз ўртасида қўлма-қўл бўлиб ўқилишига ишонамиз.

Агар «Яхши бўлди мақташгани» китоби Пўлат Мўминнинг навбатдаги янги китоби бўлса, «Юлдузларга борамиз» шеърлар тўплами Ортиқбой Юсуповнинг илк тўпламидир. Муаллиф ҳақида сўзлайдиган бўлсак, Ортиқбой Юсупов Тошкент политехника институтининг механика факультетини битириб, тепловозларни таъмирлаш заводида оддий технологликдан цех бошлиғи даражасигача кўтарилди. Қатор Фахрий ёрлиқларга, «Аълочи ихтирочи» унвонига сазовор бўлди.

Ҳозир меҳнат фахрийси бўлган Ортиқбой Юсупов кўпдан бери шеърлар машқ қилиб келади. Унинг содда, самимий ёзилган шеърларини вақтли матбуотда кўп марта ўқигансиз, албатта.

«Юлдузларга борамиз» китобчасига кирган шеърларида муаллиф она юртимиз Ўзбекистон, унинг беқиёс гўзал манзараларини муҳаббат билан таърифлайди. Болажонларни дўст, аҳил, иноқ бўлишга чақиради. «Машъал» шеърида ёзганидек:

Қолар бу дўстлик
Бутун умрга.
Чин инсон етар
Дўстлик қадрига.

«Анор қўшиғи», «Темирчи ҳақида эртак», «Нон ва китоб», «Рақамлар сеҳри» шеърлари содда, айни пайтда болаларни фикрлашга ундайди.

«Юлдузларга борамиз» китобчаси Ортиқбой Юсуповнинг жонажон набираларига арзигулик тухфасидир.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ.

Футболга меҳри тушган кишининг усиз куни зерикарли ўтади... Аммо биз истаймизми, йўқми мавсум баҳорда бошланиб, кузда ниҳоясига етади. «Жўжани кузда санайдилар» деган ибора ҳам қайсидир маънода бу спорт турига мос.

Мана шундай ҳолат қаршисида турибмиз. Ўзбекистон V миллий чемпионати мусобақаси ўз поёнига етди. Чемпион, совриндорлар, биллур соврин соҳиби, олий лигани тарк этувчи жамоалар аниқланди. Энди улар ўрнини биринчи лигадан олий лигага қайси жамоалар эгаллашини кутишимиз қолди. Олий лигада Тошкент шаҳри жамоалари кўпаядими? Бу саволга 22 ноябрь куни жавоб топамиз. Ҳозирча даъвогарлар орасида «Чилонзор» ҳам бор. Чилонзорликлар ҳеч бўлмаганда 3-4 ўйинни муваффақиятли ўтказишса, олдиларидаги вазифани муддатидан илгари бажаришлари мумкин.

Келинг, энди бевосита V миллий чемпионат якунларига тўхталсак. Бошланиши кечиккан, ниҳояси тезлашган олий лига мусобақаси мухлисларга бир олам, такрорланмас лаҳзалар ҳадя этди. Мамлакат чемпиони ўзгарди. Олтин медаллар шодаси илк бор наманганликларга насиб этди. Тўрт карра чемпион «тахт»дан тушди. Аммо, «Нефтчи» биллур совринни ҳам Тошкентга кўп кўрди.

Пойтахтимиз жамоаларидан кўп нарса кутгандик. Айниқса, МҲСКнинг шаҳди бошқача эди. Ўтган йилги таркибини деярли сақлаб қолган армиячилар мураббийлари юксак унвонларга чоғланишганди. Мавсум олди ўйинларида қайд этилган натижалар ҳам бизнинг фикрларимизни тасдиқлаганди. Фақат... чемпионатнинг бир неча ой кечикиши барча режаларни чиппаққа чиқарди. Мунтазам ўйинсиз жамоа тайёргарлигини маромида ушлаб туришнинг имкони топилмади. Натижада мавсум охирларига келиб, клубда ўтган йилги воқеа такрорланди — яна жамоа мураббийлари ўзгарди. Бироқ натижа эскилигича қолаверди.

МҲСК муваффақиятсизлигининг одилона сабаблари ҳам мавжуд. Аввало, жамоанинг эркин ҳимоячиси Акмал Ҳошимов икки марта жиддий жароҳатланиб, мавсумни деярли заҳирада ўтказган. Акмалнинг ўрнига Даврон Файзиевни тайёрлаш учун кўп вақт сарф этилди. Чунки Даврон Жиззахда қанот ҳимоячиси вазифасини бажариб ўрганганди. Мавсумнинг илк ўйинларидан тўпурарликка даъвогар саналган Ойбек Усмонхўжаев иккинчи даврадан мураббийлар билан тил топиша олмади. Унга ҳам заҳирадан ўрин ажратилди. Мавсумга жиддий ҳозирланган ёш футболчилар оралиқ маррага келганда чарчаб қолишди. Айниқса бу ҳолат ярим ҳимоячилар мисолида яққол кўринди. Нўъмон Ҳасанов, Мухтор Қурбоновлар ўз ўйинларини топиша олмади. Натижада ҳужумчилар «таъминот»сиз қийналишди. Умуман олганда МҲСК таркибида Ойбекдан ташқари тўлақонли ҳужумчилар йўқ ҳисоби. Р. Абдуллаев, Н. Насриддинов, Ш. Раҳмонқулов, Д. Ивангородский, О.Досумовлар асосан ярим ҳимоячилар сифатида танилишган Равшан Дўрмоновнинг ёшлиги, ҳали тажрибали ҳимоячилар сафини ёриб ўтишда тажрибасизлигини ҳисобга олсак, фикримиз қанчалик асосли эканлигига амин бўласиз.

Рустам Мирсодиқовнинг келиши билан жамоада қандай ўзгариш бўлди? Айтарли силжиш сезилмади. Лекин жамоада бошланаётган тарқоқликнинг олди ҳам олинди. Команда яна ўз кучига ишониб тўп сура бошлади. Кутилмаган натижаларга йўл қўйилмади. Фақатгина «Пахтакор» билан Кубок ўйинларидаги мағлубиятдан ташқари. Бироқ «Пахтакор»ни ҳам МҲСКдан кучсиз дейишга ҳаққимиз йўқлигини унутмайлик.

МҲСК агарда «Нефтчи»ни ютаётиб, ютқазмаганида, «Навбаҳор»га қарши чинакамига тўп суришганида чемпионатимиз якуни янада қизиқарли ўтарди. Армиячилар ҳам уларга билдирилган ишонч, ҳурмат ҳамда эътибордан маҳрум бўлишмасди. Бироқ мавсум якунидаги келишувчанлик кайфияти МҲСКга бўлган қизиқишни бир қадар камайтирди.

«Пахтакор» 40 йиллик тўйини муносиб қаршилай олмади. Бу гапни айтишга қўрқмаймиз. Чунки пахтакорчиларда чемпионат медаллари йўқ, мавсумнинг сўнгги имконияти — Кубокни қўлга киритишни ҳам эплай олишмади. Мухлислар шу мавсумда жамоадан кўп нарса кутишганди. Ўтган чемпионатнинг сўнггидаги кетма-кет тўққиз ғалаба шундай умид қилишимизга асос бўларди. Афсуски, жамоа Илҳом Шарипов, Абдуқаҳҳор Маъруфалиев каби ярим ҳимоячиларни сақлаб қололмади. Устига-устак Ферел кўз остига олган ўйинчилар жамоага таклиф қилинмади. Клуб раҳбарлари Ферелни кутмасдан командага янги мураббийлар чақиришди. Хансининг ёрдамчиси А. Иноятов хизматидан воз кечилди. Албатта, бу клубнинг ички ишлари. Унга четки кишиларнинг аралашишга ҳақлари йўқ. Шундай бўлсада, миллионлаб футбол мухлисларининг севимли жамоасига айланган «Пахтакор» тақдирига бефарқ қаролмаймиз. Биз журналистлар ҳам узоқ йиллик тарих, юртимиз ифтихорига эга бўлган «Пахтакор»ни ўз ҳолига ташлаб қўйсак, ачинмасак, куюнмасак, мухлислар бизни кечиришмайди.

Хўш, жамоа нега тўғри йўлдан адашди? Халқимизда «Икки кўчқорнинг боши бир қозонда қайнамайди», деган нақл бор. Ўзингиз ўйланг: мамлакат миллий терма командасининг бош мураббийси клубда ёрдамчи бўлишни хоҳлайдими? А. Иванков ўз ишининг устаси, тажрибали мураббий эканлигини «Нурафшон», МҲСКда кўрсатди. «Пахтакор» клуби раҳбарлари бош мураббийликка Иванковни мавсум бошида таклиф этишдими, Ферелни кутмаслик керак эди. Янги мураббийга барчасини ишониб топшириш лозим эди. Амалда нима бўлди. Йигитлар дастлаб Иванков таълимоти асосида мавсумга ҳозирланишди, Ферел қайтгач эски тартиб тикланди. Команда ака-ука Назаровларнинг бошқа жамоаларга ўтиб кетишини аранг «тўсиб қолди». Назаровлар эса ўз навбатида учрашувларга руҳсиз тушишди.

Криловнинг «Оққуш, чўртанбалиқ ва қисқичбақа» деб номланувчи бир масали бор. «Пахтакор»да ҳам шу ҳол юз берди. Иванков чапга. Ферел ўнгга, клуб эса тўғрига торта бошлади. Зўриққач, иплар узилди. Ферел юртига қайтди.

Александр Дмитриевич Иванков кеманинг рулини қўлга олгач «Пахтакор» кетма-кет ғалаба қозонди. Бироқ ҳал қилувчи учрашувларда имкониятни бой берди. Ёрқин ғалабалар («Навбаҳор») тушунарсиз мағлубиятлар («Косонсой», «Машъал») билан алмашиниб турди. Фақатгина Кубок қўлга киритилганда мухлислар Иванковни оқлаши ва унга хайрихоҳлик кўрсатиши мумкин эди. Лекин навбатдаги хатога йўл қўйилди. Ҳал қилувчи жарима тўпи жамоанинг энг ёш, энг тажрибасиз ўйинчиси Акопянцга топширилди.

Бошқа йигитлар масъулиятни бўйнига олмаганмишу Андрейнинг ўзи қолганмиш. Акопянц машғулот пайтидаги баҳсларда ҳар доим ғалаба қозонаркан. Машқ бошқа, амалиёт бошқа эканлигини наҳотки «Пахтакор» мураббийлари билишмаса?! Хўп, дейлик, Акопянцдан бошқа жарима тўпи тепадиган одам топилмади. Акопянц келажаги порлоқ, истеъдодли ёшларимиздан. Бироқ нега айни сўнгги, ҳал қилувчи вазифани у бажариши керак?! Иккинчи, борингки, учинчи тўп тепишни унга топшириш мумкин эди. Мабодо Андрей хатога йўл қўйганида ҳам уни тузатишга Бугалода имконият бўларди. Ёки унинг хатоси «Нефтчи» ўйинчиларини ҳам саросимага солармиди? Энди буларнинг ҳаммаси бефойда гаплар. Амалда эса МҲСК ҳам, «Пахтакор» ҳам Кубокдан қуруқ қолишди. Осиё Кубоклари учрашувларини кутиш умиди тошкентлик мухлислар учун келаси мавсумга қолдирилди.

«Пахтакор» таркибини таҳлил қиладиган бўлсак, жамоада истеъдодли ўйинчилар етарли. Павел Бугалога тенг келадиган дарвозабон мамлакатимизда йўқ. Унинг заҳирадаги ўринбосари Алексей Рошчин ҳам ишончли йигит. Ҳимоячилардан Мурод Алиев, Улуғбек Рўзимов, Андрей Микляев, Мурод Отажоновларга ҳар қандай вазифани қўрқмасдан топшириш мумкин. Ҳужум чизиғида ҳам моҳир тўпурарлар Дилмурод Назаров, Равшан Бозоров, Шуҳрат Мақсудов, Собир Ходиевлар тўпланишган. Уларга етишиб келаётган ўринбосарлар бир қадар маҳоратли ёшлар — Андрей Акопянц, Даврон Тўрабеков, Азиз Ҳошимов.

Жамоанинг энг бўш чизиғи — бу ярим ҳимоя. Мураббийлар ўйин ипини ўз қўлига олувчи футболчини топишолмади. Маҳмуд Тўраҳўжаевни эса доимо майдонга туширишга ботинишолмади. Ёрқин Назаров ўтган йилги жароҳатидан сўнг ўйинини анча йўқотиб қўйди. Азиз Ҳошимов биринчи даврада таркибдан муқим жой олганди. Иккинчи даврада эса ҳеч бир сабабсиз заҳира ўриндиғидан унга ҳам жой ажратилди. Моргулис, Эргашев, Бунтовлар билан катта вазифаларни ҳал этиш қийинлигини ёш бола ҳам билади. Лекин нимагадир буни жамоа раҳбарлари тушунишни истамаяпти.

Мавсум охирига келиб заҳирада ўтириб қолаётган ёшлар бошқа командаларга ўтиш истагига тушиб қолишди. Бунда «Пахтакор» қачон қаддини тиклайди? Шунингдек юксак чўққиларни кўзлаган жамоанинг аутсайдерлардан («Янгиер», «Косонсой», «Машъал») мағлубиятга учраши ҳам кечирилмас ҳол. Шу каби мисоллар «Пахтакор»да тубдан ўзгариш қилинмаса, иш олға силжимайди, деган хулосага олиб келади.

«Трактор» ҳақида икки ёқлама фикр айтиш мумкин. Завод жамоаси фақатгина Тошкентда чиройли ўйин кўрсатди. Сафарда эса очколарни кўш қўллаб рақибларга топширишдан бошқага ярамади. Команда рақиблари ўйинни атайлаб бой берсагина мехмонда ғалаба қозонди. Бунга мисол, 29-турдаги «Пахтакор» билан учрашув. «Пахтакор» учун Кубок финалига чиқиш муҳимроқ эди, шу боисдан майдонга фақат ёшлар туширилди. «Трактор» эса яратилган имкониятдан фойдаланди, холос.

Жамоада истеъдодли ўйинчилар етарли: Дилшод Ўрмонов, Алексей Евстафеев, Бахтиёр Жапаркулов, Равшан Ҳамроқулов, Сергей Силин, Александр Хвостунов, Денис Шульга, Станислав Кудряшов, Александр Борисов. Булар билан кўп нарсаларни амалга оширса бўлади. Мавсум бошида Трактор заводи, Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлиги раҳбарлари командани ҳар томонлама қўллаб-қувватлашди. ТТЗ ўйингоҳи чиройли кўриниш касб этди. Жамоа ҳам 4-5 поғоналарда ўрин олиб турди. Аммо мавсум охирида ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Команданинг ўз майдонида «Сўғдиёна», «Нефтчи», Марғилон, Янгиер шаҳарларидаги йирик мағлубиятларини бошқача изоҳлаб бўлмайди.

Умуман мавсум якунларини умумлаштириб хулоса ясайдиган бўлсак, ҳамшаҳарларимизнинг V миллий чемпионатдаги қатнашуви кўнгилни тўлдирмади. МҲСК, «Пахтакор» ва «Трактор» ўйинларидан қониқмаслик ёдда қолди (баъзи ёрқин учрашувлардан ташқари). Эътибор берадиган бўлсангиз, барча мамлакатлар чемпионатларида пойтахт жамоалари «буюртмаси» асосида мусиқа чалинади: «Реал», «Спартак», «Пари Сен-Жермен», «Динамо» (К), «Динамо» (Тб), «Динамо» (Мн). Тошкентликлар ҳам ишни «қайта қуришлари» керак. Ўшандагина тошкентлик ишқибозларнинг кўкрагига шамол тегади. Бунинг учун яна уч ой сабр қилиб, кутишга тўғри келади. Кутиш муддати ҳам узоқ, ҳам яқин. Узоқлиги футболга кўнгил қўйган кишига вақт ўтиши қийин. Яқинлиги терма командамиз Осиё ўйинларида иштирок этади. Сўнгра мавсумга тайёргарлик даври бошланади. МДҲ чемпионлари Кубоги. У ёғи эса қўл чўзса етгулик масофа.

Комилжон ЖУМАЕВ,
футбол шарҳловчиси.

ЎЗБЕКИСТОН ФУТБОЛ МАМЛАКАТИ БЎЛАДИ

КЎНГЛИ ТЎЛМАГАН ТОШКЕНТЛИК ИШҚИБОЗЛАР

V МИЛЛИЙ ЧЕМПИОНАТИ ЯКУНЛАРИ ХУСУСИДА

Дил сўзлари

ЭҲТИРОМИМИЗ СЎНГАНИ ЙЎҚ

Мана, ниҳоят куз охирида жамоалар тўплаган ҳосилларининг «чўғи» аниқланди. Йил бошида айтилган қайсидир башоратлар амалга ошди, кимлардир кутган натижалари амалга ошмаганидан ҳайрон. Аммо нима бўлганида ҳам бу спорт, унда кутилмаган «мўъжиза»ларнинг юз бериши табиий ҳолдир. Ҳақиқий мухлислар эса севимли жамоасининг муваффақиятсизлигидан қанчалик қайғурсалар ҳам, барибир, унинг юксак мавқега эришувига бўлган ишончларини йўқотмайдилар. Пойтахтнинг олий лигадаги уч жамоаси эришган натижалар ҳақида мухлисларнинг фикри қандай?

• Жамшид БОЗОРОВ, савдо ходими:

— Мен «Пахтакор» ҳақида 60-йиллардан бери матбуотда чиқаётган барча маълумотлар, қўлланмалар, ҳужжатлар, суратлар, хуллас, жамоанинг деярли бутун бир тарихини тўплаганман. Уларни ҳар гал кўриб чиққанимда соатлаб вақт кетади, аммо менинг энг севимли машғулотим — шу! «Пахтакор» тарихида юксалишлар ҳам, мағлубият аламлари ҳам кўп. Айтмоқчиманки, ҳақиқий футбол мухлисининг кўнгли ҳеч қачон севимли жамоасидан совимайди.

• Шуҳрат ОҚИЛОВ, БЎСМ ўқувчиси:

— Мен армиячилар жамоасига ишқибозман. «Кимни мақтасанг — шунга тенг бўласан», деган гап бор. Унда мен Ойбек Усмонхўжаевни мақтай қолай. Қалай, зўрми?

• Маъруф ЮСУПОВ, «Тошкент трактор заводи» ҳиссадорлик жамияти ишчиси:

— Оддий бир завод жамоаси ўзининг ютуқ-мағлубиятларидан қатъи назар, олий лигада, бунинг устига шунчалик довруғ билан тўп сураётганлигининг ўзи ҳурматга лойиқку! Ҳа, ҳа, айнан довруғ билан, десак янглишмаймиз, чунки «Трактор»нинг юртимиз футболида ўз ўрни ва мавқеи бор!

МУСОБАҚА ЯКУНИЙ ЖАДВАЛИ

ОЛИЙ ЛИГА

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
«Навбаҳор»	**30**	**23**	**5**	**2**	**88-23**	**74**
«Нефтчи»	**30**	**23**	**3**	**4**	**72-30**	**72**
«МҲСК»	**30**	**18**	**8**	**4**	**80-41**	**62**
«Дўстлик»	30	17	4	9	52-38	55
«Нурафшон»	30	15	5	10	52-39	50
«Пахтакор»	30	15	3	12	50-30	48
«Трактор»	30	12	6	11	46-43	42
«Наврўз»	30	11	8	11	44-51	41
«Атласчи»	30	11	3	16	48-62	36
«Динамо»(С)	30	11	1	18	36-46	34
«Янгиер»	30	10	3	17	43-55	33
«Сўғдиёна»	30	9	5	16	42-58	32
«Косонсой»	30	9	3	18	32-61	30
«Машъал»	30	8	4	18	28-64	28
«Динамо» (У)	**30**	**8**	**3**	**19**	**36-67**	**27**
АСК	**30**	**4**	**7**	**19**	**29-70**	**19**

ТЎПУРАРЛАР

- Жаъфар Ирисметов («Дўстлик») — 23
- Олег Шацких («Навбаҳор») — 23
- Ойдинбек Алиев («Атласчи») — 22
- Рустам Дўрмонов (Нефтчи») — 20
- Зафар Мусабоев («Навбаҳор») — 17
- Ойбек Усмонхўжаев (МҲСК) — 15
- Мухтор Қурбонов (МҲСК) — 15
- Нўъмон Ҳасанов (МҲСК) — 14
- Фарид Хабибулин («Дўстлик») — 14

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» РЕСПУБЛИКА БИРЛАШМАСИ

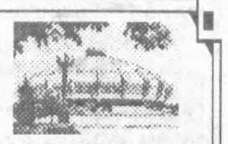

Тошкенбой Эгамбердиев номидаги Тошкент давлат циркида 1996 йил 21 декабрдан 1997 йил 12 январгача

Болалар, сизлар учун!

мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида

Циркда арча!

«Эртакда эртак»

Қатнашадилар: Қорбобо, Қорқиз, Эртак қаҳрамонлари

Цирк санъатининг барча жанрлари ва ўргатилган ҳайвонлар иштирокида дастур

Томошалар 21 декабрдан 27 декабргача — соат 12.00, 14.00да

28, 29 декабрда — соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00да.

31 декабрда — соат 16.00да

1 январда — соат 10.00 да

9 январдан 12 январгача — соат 10.00, 12.00 14.00, 16.00да.

Чипталарни олдиндан сотадиган касса очилган.

Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан олиш мумкин.

Касса соат 10дан 18гача ишлайди.

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» РЕСПУБЛИКА БИРЛАШМАСИ ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

15 ноябрдан 20 декабргача

КАТТА цирк томошалари

Цирк санъатининг барча жанрлари иштирокида икки бўлимдан иборат

ҚИЗИҚАРЛИ ТОМОШАЛАР

Томошалар жума кунлари соат 18.00да шанба, якшанба кунлари 12.00, 15.00да бошланади.

Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан олиш мумкин.

Касса соат 10дан 18гача ишлайди.

Маълумот учун телефонлар: 44-35-92, 44-29-04.

ДИҚҚАТ!

Тошкент авиация техника лицейи ўрта маълумотга эга бўлган ва ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитларни қуйидаги мутахассисликларга ўқишга таклиф қилади:

1. Учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар
2. Механика ишлари бўйича чилангар
3. Чилангар, сантехник-газпайвандчи
4. Токарь-фрезерчи

Ўқиш муддати 6 ой. Ўқув машғулотлари 1997 йил 2 январдан бошланади. Ўқувчиларга 917—1145 сўм миқдорида стипендия тўланади. Ҳарбий хизматни ўтаб қайтган, бошқа шаҳарлардан келган йигитлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишга қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак:

1. Ариза
2. Маълумоти ҳақидаги ҳужжат
3. 3/4 ҳажмдаги 6 та сурат
4. 286 формадаги тиббий маълумотнома
5. Паспорт
6. Ҳарбий ҳужжат

Лицейни тамомлаганлар Тошкент авиация ишлаб чиқариш давлат ҳиссадорлик жамиятига ишга юбориладилар.

Бизнинг манзилгоҳ:

Тошкент шаҳри, Хамза тумани, Паркент кўчаси, 331-уй.

Автобуслар: 30, 110, 119, 161.

Трамвайлар: 6, 29. Тошкент авиация техника лицейи бекати.

Мурожаат учун телефонлар: 96-58-20; 96-39-72.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Станциялараро алоқа иншоотларини таъмирлаш бўйича режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан 1 декабрга қадар 51-АТС йўналишидан шаҳарнинг бошқа АТСларига телефон алоқаси ёмонлашади.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан 1996 йил 20 ноябрдан то 1996 йил 6 декабрга қадар ТошДУ—ТошДТУ даҳаларидаги 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11-уйларда, ТошПИ даҳасидаги 12, 13, 14, 15, 16-а, б, в, 17, 18-а, 19-а, 21-а, 22-а, 24, 25-уйларда, Хўжаев кўчасининг 5-уйида, Қамарнисо 5-тор кўчасининг 3, 6-уйида, Қамарнисо 6-тор кўчасининг 5, 6-уйларида яшовчи 46-АТС абонентларида алоқа бўлмайди.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги халқ таълими бош бошқармаси Шайхонтоҳур туманидаги 115-мактабнинг собиқ директори

Холида Убайдуллаевна ТУРСУНОВАнинг

вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-08-74. факс: (3712) 33-08-74

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0632 ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 5.443 нусхада босилади. 1 2 3 4 5 6.